 Budaörs Város Önkormányzata	BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT JEGYZŐJE 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu jegyzo@budaors.hu
Ügyiratszám:	Tel.: 06-23/447-815, FAX: 06-23/447-816

Budaörs Város Jegyzőjének

ELŐTERJESZTÉSE

a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság 2022. május 18-i , valamint a Képviselő-testület 2022. május 25-i ülésére

Tárgy: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2021. évi belső ellenőrzési tevékenységről

Az előterjesztés tárgyalása Budaörs Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI. 12.) önkormányzati rendelet (továbbiakban SzMSz) 18.§ (1) bekezdése alapján **nyilvános ülésen** történik.

Tisztelt Képviselők!

Tisztelt Bizottsági Tagok!

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 49.§ (3a) bekezdése alapján a **Jegyző** a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített *éves összefoglaló ellenőrzési jelentést* – a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig - a Képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

A Képviselő-testület a 106/2020. (XII.27.) ÖKT számú határozatában fogadta el az Önkormányzat 2021. évi Éves Ellenőrzési Tervét, amelyet Bkr. 31.§ rendelkezései szerint készített el a Belső Ellenőrzési Iroda.

A 2021. évi tervben szereplő feladatok végrehajtása során tartalmilag és módszertanilag a Belső Ellenőrzési Iroda irányadónak tekintette a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének normáiból kialakított Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok irányelveit. Az ellenőrzések előkészítési, végrehajtási és realizálási szakaszaiban a Bkr. rendelkezései szerint jártak el.

Az Éves Ellenőrzési Jelentés szerkezete és formája - beleértve a fejezetek címeit és alcímek szerinti bontást is – a pénzügyminiszter által 2021. augusztusában kiadott Útmutató alapján készült, melynek alkalmazását a Bkr. kötelező jelleggel előírja.

A Jelentés összefoglaló jelentésnek minősül, mivel belső ellenőrzési szervezeti egység hatóköre a Polgármesteri Hivatalon kívül kiterjed a Budaörs Város Önkormányzat által irányított költségvetési szervekre, az Önkormányzat 100 %-s tulajdonában lévő BTG Nonprofit Kft.-re, valamint a budaörsi székhelyű Német Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott intézményre.

A 2021-re tervezett ellenőrzéseket a Belső Ellenőrzési Iroda végrehajtotta. Az ellenőrzések tárgyát teljeskörűen áttekintették, a véletlenszerű vagy irányított mintavételekkel kiválasztott ellenőrizendő dokumentumokat, iratokat, bizonylatokat az ellenőrzés céljának alárendelve határozták meg. Az Ellenőrzési Tervben megjelölt ellenőrzési célokat sikerült megvalósítaniuk, s ezzel eleget tettek az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 70.§-ban meghatározott követelményeknek.

A beszámolási időszakban elvégzett ellenőrzések céljait úgy határozták meg, hogy azok elsődlegesen az ellenőrzött szervezet működése, funkciói, folyamatai és rendszerei szabályozottságának és a működés lebonyolításának szabályszerűségére irányultak. A bizonyosságot adó szolgáltatások során a tények objektív értékelésére törekedtek, melynek alapján következtetéseket vontak le a vizsgált szervezet vagy szervezeti egység működésére és gazdálkodására vonatkozóan.

A következtetésekből kiindulva többségében intézkedést igénylő javaslatokat fogalmaztak meg az ellenőrzés tárgyával összefüggésben. A javaslatok tartalmával az ellenőrzött szervezetek egyetértettek és azokat intézkedési tervek formájában jelenítették meg, melyek végrehajtásáról a Bkr. szerint határidőben beszámoltak.

Az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés összeállítása során a Belső Ellenőrzési Iroda saját jelentésein kívül figyelembe vette a hatókörünkbe tartozó szervezetek folyamatba épített belső ellenőrzéseinek tapasztalatait, valamint az intézkedési tervek végrehajtásáról megküldött beszámolóikat is.

A Bkr. 21 § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség alapján az ellenőrzés tárgyától függetlenül minden ellenőrzőtnél áttekintették a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs, valamint a nyomonkövetési rendszer helyzetét.

A 2021. évi tervben szereplő feladatok végrehajtása során tartalmilag és módszertanilag irányadónak tekintettük a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének normáiból kialakított Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok irányelveit. Az ellenőrzések előkészítési, végrehajtási és realizálási szakaszaiban a Bkr. rendelkezései szerint jártunk el.

A 2021. évben ellenőrzött szervezetek többségében értékelték az irányítási folyamatokat, köztük az integritásmenedzsment szabályozottságának és működésének fejlettségét, az

integrált kockázatkezelést, a kontrolltevékenységeket, valamint az erőforrásokkal való gazdálkodás szabályszerűségét. A vizsgált területek közül a nemzetközi és a hazai trendeknek megfelelően prioritást kaptak a szervezeten irányítási kérdések.

A Polgármesteri Hivatalban a szervezeti integritás működése rendszervizsgálatának keretében a belső ellenőrök megállapították, hogy belső kontrollrendszerének valamennyi részegysége szakmailag egymással kölcsönhatásban, de formailag mégis jól elkülöníthetően funkcionál. A Hivatal szervezeten irányításában meghatározó szerepet játszik az integritás.

A szervezeti integritás 2021. évi helyzetéről, változásairól tárgyév decemberében Integritási Jelentés készült. Az Integritási Jelentés egyik lényeges megállapítása, hogy a Hivatal vezetésének sikerült a szervezet „sértetlenségét” integritását tovább erősítenie. A szabályozottság stabilizálásával elérte a Hivatal, hogy a közpénzek felhasználásának áttekinthetőségét és szabályszerűségét sikerült magas színvonalon megőrizni.

A Hivatal vezetői a kontrolltevékenységek keretében tovább finomították azokat a kontrollpontokat, amelyek szükségesek és elegendőek a korrupció, csalás vagy más szervezeti integritást sértő események megakadályozására.

A belső ellenőrök a Bkr. 39.§ (1) bekezdése szerint összeállított jelentésekben feltártak minden olyan cselekményt, mulasztást vagy hiányosságot az ellenőrzés tárgyával kapcsolatban, amelyek konkrét jogszabályi rendelkezés, vagy belső szabályzat előírásainak megsértését jelentik. Ezzel megvalósították a „Magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardokban” megfogalmazott követelményeket.

A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrei rendelkeznek a hatókörükbe tartozó ellenőrzések egészének végrehajtásához szükséges tudással, szakismerettel és képességekkel, melyek segítségével az ellenőrzések során sikerült elérni a lehetőségekhez képest a legmagasabb szintű ellenőrzési bizonyosságot.

Az Iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt az elmúlt időszakban. Szakmai ítéletüket nem rendelték alá semmilyen egyéb szempontnak. A tárgyilagosság megtartásának alapvető feltétele, hogy a belső ellenőrök sokoldalú szakmai felkészültsége és affinitása a kötelező vagy önként vállalt továbbképzésekkel folyamatosan gyarapodott az elmúlt időszakban.

A Bkr.-ben előírt kötelező tanácsadási tevékenység keretében tárgyévben elsődlegesen a szervezeten irányítási rendszerekkel, illetőleg az integrált kockázatkezelési rendszerek kialakításával, valamint a szervezeti integritást sértő események gyakorlatával összefüggő javaslatokat kértek a Belső Ellenőrzési Irodától a szolgáltatást igénybevevők. A tanácsadási tevékenység egyre jelentősebb szerepet játszik a belső ellenőrzés feladatainak összetételében, melynek alátámasztására szolgál az a tény, hogy a soron kívüli ellenőrzésekre tervezett munkaidőalapot teljes egészében írásos vagy szóbeli tanácsadásra fordították.

Összességében a nemzetközi normák, a hazai belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzésre vonatkozó kormányrendelet jogi normáit irányadónak tekintve a belső

ellenőrzési tevékenység teljesítette küldetését és elérte célját, nevezetesen megvalósította az Áht.-ban a belső ellenőrzés számára előírt komplex követelményrendszert.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztés mellékletében található **Éves összefoglaló Ellenőrzési Jelentést** a 2021. évi belső ellenőrzési terv végrehajtásáról hagyja jóvá.

Melléklet: Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés a 2021. évi belső ellenőrzési tevékenységről.

Határozati javaslat a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága javasolja a Képviselő-testületnek, hogy Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2021. évi Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint hagyja jóvá.

A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik az SzMSz 60. § és 37.§ (1) bekezdése alapján. A határozathozatal nyílt szavazással történik az SzMSz 38.§ (1) bekezdése és 60. § alapján.

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja Budaörs Város Önkormányzata belső ellenőrzésére vonatkozó 2021. évi Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentést az előterjesztés *melléklete* szerint.

A határozathozatalhoz az SzMSz 37. § (1) bekezdése és a 38.§ (1) bekezdése alapján egyszerű szótöbbség és nyílt szavazás szükséges.

Budaörs, 2022. május „04 „

.....
dr. Bócsi István
jegyző

Határidő: azonnal

Felelős: Jegyző

Végrehajtást végzi: Belső Ellenőrzési Iroda

Az előterjesztést készítette: Belső Ellenőrzési Iroda

Tóth Attila irodavezető:

Vágó Csaba kabinetvezető:

Jogi és Szabályozási Osztály:

 Budaörs Város Önkormányzata	BUDAÖRSI POLGÁRMESTERI HIVATAL BELSŐ ELLENŐRZÉSI IRODA 2040 Budaörs, Szabadság út 134. www.budaors.hu, <u>toth.attila@budaors.hu</u> <u>oderszky.miczko.erika@budaors.hu</u>
Ügyiratszám: XXII/ 7 /2022.	Tel.: 06-23/447-886, FAX: 06-23/447-963

ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL.

2021. év

Összeállította:

Jóváhagyta:

dr Bocsi István
Jegyző

TARTALOMJEGYZÉK

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA	
ÖNÉRTÉKELÉS ALAPJÁN [Bkr. 48.§ a) pont].....	11
1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése. [Bkr. 48.§ a) pont]....	11
1.1./a A tárgyévire vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése. ...	11
1.2 Az Éves Ellenőrzési Tervben foglalt feladatok teljesítésének összefoglaló értékelése vizsgálatonként. (A Pénzügyminisztérium útmutatója szerinti tartalommal)	20
I/1/b Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalója.....	36
I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tevékenységek bemutatása [Bkr. 48.§ a) b)]	36
I/2/a) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.....	37
I/2/ b). A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §)	41
I/2/c). Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20.§)	41
I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása [Bkr. 25.§ a) - e) pontok]	42
I/2/e) A Belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.	42
I/2/f) Az ellenőrzések nyilvántartása (Bkr. 22.§. és 50.§)	42
I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.....	42
I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ a) - c) pont).....	43
II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE	
ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN [Bkr. 48.§ b) pontja]	52
II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése javítása érdekében tett fontosabb javaslatok. (Bkr. 48.§ ba).....	52
II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont).....	52
2.1. Kontrollkörnyezet értékelése	52
2.1.1. Célok és szervezeti felépítés.....	54
2.1.2. Belső szabályzatok	54
2.1.3. Feladat és felelősségi körök.....	55
2.1.4. A folyamatok meghatározása és dokumentálása	55
2.1.5. Humán-erőforrás.....	55
2.1.6. Etikai értékek és integritás.....	55
2.2. Integrált kockázatkezelés – elemzés értékelése	56
2.2.1. Kockázatok meghatározása és felmérése.....	56
2.2.2. A kockázatok elemzése és értékelése	56
2.2.3. A kockázatok integrált kezelése	57
2.2.4. A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata.....	58
2.2.5. Súlyos szervezeti integritást sértő események.....	58
2.3. Kontrolltevékenységek értékelése.....	58
2.3.1. Kontrollstratégiák és módszerek	58
2.3.2. Feladatkörök szétválasztása, műveletek szabályozása	59
2.3.3. Feladatvégzés folytonossága	59
2.4. Információs és kommunikációs rendszer értékelése.....	59
2.4.1. Információ és kommunikáció.	59
2.4.2. Vezetői nyilatkozat	60
2.4.3. Szervezeti integritást sértő események jelentése	60
2.5. Nyomon követési rendszer (monitoring).....	61
2.5.1. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja.....	61

2.5.2. A belső kontrollok értékelése	61
2.5.3. Belső ellenőrzés.....	61
III. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA (Bkr. 48.§ c) pont).....	62

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Budaörs Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Irodája a **106/2020 (XI.27.)** polgármesteri határozattal elfogadott 2021. évre szóló Éves Ellenőrzési Tervét a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően maradéktalanul végrehajtotta.

A belső ellenőrzési szervezeti egység hatóköre A Polgármesteri Hivatalon kívül kiterjed a Budaörs Város Önkormányzat által irányított költségvetési szervekre, az Önkormányzat 100 %-s tulajdonában lévő BTG Nonprofit Kft.-re, valamint a budaörsi székhelyű Német Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott intézményre.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 49.§ (1) bekezdésének felhatalmazása alapján az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés elkészítéséért és annak a polgármester és a jegyző felé történő megküldéséért a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője felel.

A Bkr. 49.§ (1a) bekezdése szerint az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentésben szerepelnek az irányító szervként ellátott ellenőrzések, valamint a Polgármesteri Hivatal belső ellenőrként végrehajtott tevékenysége is.

Az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés szerkezete és formája,- beleértve a fejezetek címeit és alcímek szerinti bontást is – a pénzügyminiszter által 2021 augusztusában kiadott Útmutató alapján készült, melynek alkalmazását a Bkr. kötelező jelleggel előírja.

A beszámolási időszakban elvégzett ellenőrzések céljait úgy határoztuk meg, hogy azok elsődlegesen az ellenőrzött szervezet működése, funkciói, folyamatai és rendszerei szabályozottságának és a működés lebonyolításának szabályszerűségére irányultak. A bizonyosságot adó szolgáltatások során a tények objektív értékelésére törekedtünk, melynek alapján következtetéseket vontunk le a vizsgált szervezet vagy szervezeti egység működésére és gazdálkodására vonatkozóan. A következtetésekből kiindulva többségében intézkedést igénylő javaslatokat fogalmaztunk meg az ellenőrzés tárgyával összefüggésben. A javaslatok tartalmával az ellenőrzött szervezetek egyetértettek és azokat intézkedési tervek formájában jelenítették meg, melyek végrehajtásáról a Bkr. szerint határidőben beszámoltak.

Az Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés összeállítása során a saját jelentéseinken kívül figyelembe vettük a hatókörünkbe tartozó szervezetek folyamatba épített belső ellenőrzéseinek tapasztalatait, valamint az intézkedési tervek végrehajtásáról megküldött beszámolóikat is.

A 2021. évi tervben szereplő feladatok végrehajtása során tartalmilag és módszertanilag irányadónak tekintettük a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének normáiból kialakított Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok irányelveit. Az ellenőrzések előkészítési, végrehajtási és realizálási szakaszaiban a Bkr. rendelkezései szerint jártunk el.

A 2021. évben ellenőrzött szervezetek többségében értékeltük az irányítási folyamatokat, köztük az integritásmenedzsment szabályozottságának és működésének fejlettségét, az integrált kockázatkezelést, a kontrolltevékenységeket, valamint az erőforrásokkal való gazdálkodás

szabályszerűségét. A vizsgált területek közül a nemzetközi és a hazai trendeknek megfelelően prioritást kaptak a szervezetiirányítási kérdések.

Az ellenőrzések tárgyát teljeskörűen áttekintettük, a véletlenszerű vagy irányított mintavételekkel kiválasztott ellenőrizendő dokumentumokat, iratokat, bizonylatokat az ellenőrzés céljának alárendelve határoztuk meg. Az Ellenőrzési Tervben megjelölt ellenőrzési célokat sikerült megvalósítanunk, s ezzel eleget tettünk az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 70.§-ban meghatározott követelményeknek.

Szigorúan ragaszkodtunk a Bkr. 21 § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítéséhez. Az ellenőrzés tárgyától függetlenül minden ellenőrzöttnél áttekintettük a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs, valamint a nyomkövetési rendszer helyzetét. Szükség esetén javaslatot tettünk a belső kontrollrendszer valamelyik elemének fejlesztésére.

A Polgármesteri Hivatalban a szervezeti integritás működése rendszervizsgálat keretében megállapítottuk, hogy belső kontrollrendszerének valamennyi részegysége szakmailag egymással kölcsönhatásban, de formailag mégis jól elkülöníthetően funkcionál. A Hivatal szervezetiirányításában meghatározó szerepet játszik az integritás.

A szervezeti integritás 2021. évi helyzetéről, változásairól tárgyév decemberében Integritási Jelentés készült. Az Integritási Jelentés egyik lényeges megállapítása, hogy a Hivatal vezetésének sikerült a szervezet „sértetlenségét” integritását tovább erősítenie. A szabályozottság stabilizálásával elérte a Hivatal, hogy a közpénzek felhasználásának áttekinthetőségét és szabályszerűségét sikerült magas színvonalon megőrizni.

A Hivatal vezetői a kontrolltevékenységek keretében tovább finomították azokat a kontrollpontokat, amelyek szükségesek és elegendőek a korrupció, csalás vagy más szervezeti integritást sértő események megakadályozására.

A monitoring típusú illetőleg a hagyományos folyamatokba épített vezetői ellenőrzés és a függetlenített belső ellenőrzés korrupciós kockázatokat nem tárt fel 2021-ben. Következésképp nem jelent meg olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezheti.

2021-ben három **rendszerellenőrzést** végeztünk. Az első a *Polgármesteri Hivatal* szervezeti integritásának hatékonyságára irányult. A második rendszerellenőrzés célja a *gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi könyvtár* integrált kockázatkezelési rendszere szabályozottságának és működtetésének hatékonyságát értékelte, a harmadik rendszervizsgálat keretében a *BTG nonprofit Kft.* integritásmenedzsmentjének összetételét és működési területeit vizsgáltuk.

A *Polgármesteri Hivatal* belső kontrollrendszerének szabályozottsága és működtetése – összefüggésben az integritásmenedzsment kiváló minősítésével – valamennyi alrendszerében a jogszabályoknak megfelelően szabályozott. Működtetését a vezetés a szervezeti célok megvalósítása és ehhez szorosan kapcsolódóan a közfeladatok ellátása minőségének javítása szolgálatába állította.

A gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtárban a kockázatkezelési tevékenység gyakorlatilag megjelent az Intézmény napi, operatív tevékenységében. Olyan módszereket, eljárásokat dolgoztak ki és működtettek, amelyekkel betartották a jogszabályok által előírt veszélyhelyzet időtartamára vonatkozó előírásokat és egyidejűleg megakadályozták a látogatottság jelentős mértékű csökkenését.

Az intézmény gyakorlatában érvényesült az az elv, hogy az integrált kockázatkezelés kiterjedt a Könyvtár valamennyi tevékenységére, és a működési folyamatokkal összhangban állt. A végrehajtás szakaszaiban helyet kapott az integritás is, ami abban nyilvánult meg, hogy az Intézmény vezetői és munkatársai a szakmai követelmények elsődleges érvényesítésével egyidejűleg szem előtt tartották a humánszolgáltatást igénybe vevő lakosság minőségi kiszolgálását is.

A BTG. Nonprofit Kft. kockázatkezelési tevékenységével kapcsolatosan – mely szerves része az integritásirányításnak – hogy a vállalatnál olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer működött, amely kiterjedt a társaság valamennyi tevékenységére és ágazatára. Az integrált kockázatkezeléshez szorosan kapcsolódik, hogy a Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének Eljárásrendje – beleértve a klasszikus szabálytalanságokat és az etikai értékek megsértését is – alkalmas arra, hogy a társaság rendelkezésére álló anyagi tőke és szellemi potenciált a hatékony közszolgáltatás lebonyolításán keresztül a fogyasztói (lakossági) érdekek szolgálatába állítsa. A társaság által elvégzett belső értékelések eredményeként felszínre kerültek olyan problémák, amelyek megoldása nélkülözhetetlen a közszolgáltatási feladatok ellátása minőségének javítása érdekében.

A beszámolási időszakban két **szabályszerűségi** ellenőrzést végeztünk. A *Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben* az ellenőrzés tárgya a teljesítésigazolások szabályozottsága színvonalának és végrehajtása szabályszerűségének ellenőrzése volt. Megállapítottuk, hogy a teljesítésigazolások belső rendjét is rögzítő Gazdálkodási Szabályzat tartalmi elemeinek rendezettsége és logikai összefüggései alapján értékes részét képezi az intézmény belső kontrollrendszerének.

A gyakorlati végrehajtás tekintetében tapasztalatunk az, hogy a perfekt szabályozás ellenére a végrehajtás időszakonként hektikus színvonalú. A szabályozottság és a gyakorlat viszonylagos diszharmóniájából azt a következtetést vontuk le, hogy mivel a hiányosságok oka nem a felkészületlenség vagy a helytelen jogszabály értelmezés, hanem a rutinszerű munkavégzésből adódó figyelmetlenség, a vezetés feladata a monitoring tevékenység erősítése.

Szabályszerűségi ellenőrzés keretében vizsgáltuk a *Budaörsi Latinovits Színházban* kötelezettségvállalásai szabályszerűségét, abból a célból, hogy a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó gazdasági műveletek összhangja megfelel-e az Áht. és az Ávr. követelményeinek.

Megállapítottuk, hogy a kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés és utalványozás végrehajtásában plasztikusan megjeleníthető fejlődés tapasztalható. A terület kockázati besorolását alacsony szintűnek minősítjük.

Pénzügyi ellenőrzéseket a Polgármesteri Hivatalban és a Jókai Mór Művelődési Házban végeztünk. A Hivatalban két pénzügyi vizsgálatra került sor.

A közpénzek rendeltetésszerű és transzparens felhasználása biztosítása érdekében minden évben áttekintjük egyes civil szervezeteknek nyújtott támogatások pénzügyi elszámolásának

szabályszerűségét. 2021. évben véletlenszerű mintavétel alkalmazásával három szervezetnek nyújtott önkormányzati támogatás felhasználása szabályszerűségének ellenőrzését végeztük el.

Megállapítottuk, hogy a vizsgált szervezetek határidőre benyújtották pénzügyi elszámolásait és az azok részét képező összesítő elszámolást, valamint az azokat alátámasztó pénzügyi-számviteli bizonylatok másolatait. A rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján megállapítottuk, hogy a támogatott szervezetek rendeltetésszerűen használták fel.

A különböző gazdálkodási formában működő civil szervezetek pénzügyi beszámolóit a jövőben egységes szerkezetben és tartalommal kell benyújtani a Polgármesteri Hivatal illetékes szerve számára. A támogatási és egyéb szerződések, valamint az összesítő elszámolások tartalmát 2021.-től az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló módosított 31/2020.(XII.16) számú Ökt. rendelet szabályozza.

A Jókai Mór Művelődési Házban a pénzbeszedő helyek és az ellátmánykezelés rendjét ellenőriztük, annak megállapítása céljából, hogy a jogszabályoknak megfelelően történik-e az ellátmányok, illetőleg az intézmény saját bevételeinek kezelése, nyilvántartása.

Megállapítottuk, hogy a pénzkezelő helyen alapvetően két relációban történik a pénzkezelés. Az egyik az elszámolásra átvett ellátmányok kezelése, a másik a sajátos tevékenységgel összefüggő bevételek tárolása, őrzése és nyilvántartása. A bevételek és az ellátmányok elkülönítését az intézményben külön analitikus nyilvántartásban hajtják végre.

A pénzkezelő-helyi készpénzforgalom lebonyolításában az ellenőrzés súlyos mulasztást vagy hiányosságot nem állapított meg. A pénzforgalom gyakorlatának rendje alapvetően biztosítja a szabályszerűséget és törekednek a transzparencia megteremtésére.

Pénzügyi ellenőrzést végeztünk a Polgármesteri Hivatalban a házipénztári készpénzgazdálkodás egyes műveleteinek lebonyolítása szabályszerűsége lebonyolítása tárgyában.

Az ellenőrzés során a Polgármesteri Hivatal épületében elhelyezett pénztárak közül a Budaörs Város Önkormányzat, a Budaörsi Polgármesteri Hivatal, a gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár és a Kamaraerdei Óvoda pénztárát tekintettük át az ellenőrzési program szempontjai szerint.

Megállapítottuk, hogy a CT EcoSTAT rendszerben vezetett analitika zárt rendszerű és áttekinthető, elegendő a jogszabályi feltételek teljesítéséhez.

A házipénztári bizonylatok ellenőrzése során megállapítottuk, hogy az elektronikus úton kibocsátott kiadási pénztárbizonylatokat, bevételi pénztárbizonylatokat és a pénzforgalom folyamatos lebonyolítását rögzítő naplókat a jogszabályoknak és a Szabályzatnak megfelelően vezetik. A gazdasági események a valóságnak megfelelően visszakövethetők a napló forgalmából.

2021-ben a klasszikus ellenőrzések lényeges megállapításainak egy része - az előző évhez hasonlóan - foglalkozott a teljesítésigazolások végrehajtásának szabályszerűségével, illetőleg a korábbi szabályozottsági szintekkel történő összehasonlítással. Az ismétlődő vizsgálatok indokoltságát az a jogszabályi értelmezés támasztja alá, hogy a teljesítésigazolások hiteles

dokumentálásából következtetések vonhatók le a költségvetési kiadások rendeltetésszerű felhasználásával kapcsolatosan.

A korábbi években lebonyolított ellenőrzések során több ellenőrzött szervezetnél tapasztaltuk, hogy a teljesítésigazolás, mint kulcskontroll végrehajtását nem az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben (továbbiakban Ávr.) előírt módon hajtották végre.

A beszámolási időszakban megállapítottuk, hogy az ellenőrzött szervezeteknél lényeges fejlődés történt a teljesítésigazolások végrehajtásában. A végrehajtás módját szabályozó jogszabályi szakasz lényegét, - hogy a teljesítésigazolások során ellenőrizhető okmányok alapján kell igazolni a kiadások teljesítésének jogszerűségét és összecszerűségét – az ellenőrzött szervezetek a vizsgált gazdasági események meghatározó részben betartották.

Az ellenőrzések végrehajtási szakaszában tartalmilag a Bkr. rendelkezései, módszertanilag pedig a nemzetközi és hazai standardokban szereplő Etikai Kódex instrukciói alapján jártunk el. Az Etikai Kódex alkalmazását a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete szakmai gyakorlatának normái kötelezően előírják. Középpontba állítottuk a végrehajtási normákban szereplő azon elemeket, amelyek a gyakorlatban is elősegítették az ellenőrzési cél megvalósítását, valamint hozzájárultak a bizonyosságot adó tevékenység hiteles és eredményes végrehajtásához.

A Bkr. 39.§ (1) bekezdése szerint megállapításainkat, következtetéseinket és javaslatainkat ellenőrzési jelentésekben foglaltuk össze. A megfogalmazott javaslatainkat tényszerű megállapítások támasztották alá. A jelentéseinkben megfogalmazott javaslatok alkalmasnak bizonyultak arra, hogy azok alapján az illetékes vezetők érdemi és a gyakorlatban is végrehajtható intézkedéseket rendeljenek el.

Az ellenőrzési jelentésekben figyelembe vettünk minden olyan tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot vagy ellentmondást, amelyek biztosítják az értékelés komplexitását. Az alkalmazott ellenőrzési magatartás-formával teljesítettük a Bkr. 41.§ (2) és (3) bekezdés követelményeit. Az ellenőrzési jelentések *vezetői összefoglalójában* minden esetben átfogó értékelést adtunk az ellenőrzés megállapításait megalapozó fontosabb tényekről.

A Bkr.-ben előírt kötelező tanácsadási tevékenység keretében tárgyévben elsődlegesen a szervezetrányítási rendszerekkel, illetőleg az integrált kockázatkezelési rendszerek kialakításával, valamint a szervezeti integritást sértő események gyakorlatával összefüggő javaslatokat kértek a Belső Ellenőrzési Irodától a szolgáltatást igénybevevők. A tanácsadási tevékenység egyre jelentősebb szerepet játszik feladataink összetételében, melynek alátámasztására szolgál az a tény, hogy a soron kívüli ellenőrzésekre tervezett munkaidőalapot teljes egészében írásos vagy szóbeli tanácsadásra fordítottuk.

A belső ellenőrzésnek a nemzetközi és a hazai normák szerint a szervezeti függetlenségen kívül véleményalkotásában is függetlennek kell lennie és tárgyilagosnak kell maradnia valamennyi helyzet megítélésében. A Polgármesteri Hivatal vezetője, a Jegyző a szervezeti függetlenség biztosításán kívül, úgy alakította ki a belső ellenőrzés munkavégzésének szellemi és technikai környezetét, hogy lehetőség szerint ne legyen olyan befolyásoló tényező, amely veszélyeztetné a belső ellenőrzés elfogulatlan véleményalkotását.

A beszámolási időszakban az Iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt. Szakmai ítéletünket nem rendeltük alá semmilyen egyéb szempontnak. A tárgyilagosság megtartásának alapvető feltétele volt, hogy a belső ellenőrök szakmai felkészültsége és affinitása a folyamatos kötelező vagy önként vállalt továbbképzésekkel gyarapodott az elmúlt időszakban.

A belső ellenőrök Etikai Kódexében leírt etikai magatartásformák szigorú figyelembevétele erősítette a függetlenség és a tárgyilagosság megtartásának képességét.

A Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai, rendelkeznek a Bkr. 24. § -ban előírt szakmai végzettségi és képesítési követelményekkel. A munkatársak megszerezték az Áht. 70. § (4) bekezdésében meghatározott szakminisztériumi engedélyt, amely kizárólagos feltétel a tevékenység végzése szempontjából. Az Iroda, mint szervezeti egység átfogóan is birtokolja a jogszabályban előírt feladatai elvégzéséhez szükséges tudást, szakismeretet és egyéb képességeket, megfelelően ezzel a hazai standardok követelményeinek.

A 6110. számú hazai standard rendelkezéseit betartva az információkat az Iroda munkatársai bizalmasan kezelték és azokat kizárólag az ellenőrzési célokra használták fel. A végrehajtás során a munkatársak betartották a lényegesség követelményét. A lehetőségekhez képest a legmagasabb szintű ellenőrzési bizonyosság elérésére törekedtek.

A Belső Ellenőrzési Iroda vezetője - a 7200. számú hazai standard előírásait követve - a jelentés tervezetét mindig egyeztette az ellenőrzött szervezet illetékeseivel. Véglegesítésre abban az esetben került sor, ha az ellenőrzöttek a megbeszélés után jóváhagyólag egyetértettek a jelentés megállapításaival. Az ellenőrzési jelentéseket minden esetben megkapta a Jegyző és a Polgármester.

Az ellenőrzések nyomon követését a 9100. számú hazai standard szerint úgy alakította ki a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője, hogy az intézkedési tervekben előírt feladatok végrehajtása folyamatában követhető legyen. A nyomonkövetés során az irodavezető minden ellenőrzés esetében felülvizsgálta az ellenőrzöttek által megküldött realizáló jelentések tartalmát.

Összességében a nemzetközi normák, a hazai belső ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzésre vonatkozó kormányrendelet jogi normáit irányadónak tekintve a belső ellenőrzési tevékenység teljesítette küldetését és elérte célját, nevezetesen megvalósította az Áht.-ban a belső ellenőrzés számára előírt komplex követelményrendszert.

A belső ellenőrzés – tevékenységének bonyolultsági foka és kiterjedt hatóköre miatt – természetesen nem elégedhet meg az eddigi eredményekkel, ezért önképzés formájában a nemzetközi és hazai szakirodalom Önkormányzatunknál is használható elemei figyelembevételével permanensen fejleszteni kell működését az integritásközpontú szemlélet erősítésével.

A korrupcióelleni fellépésnek stratégiai jelentősége van az Önkormányzat megítélésében, illetve működésének és gazdálkodásának fejlesztésében. A korrupció leküzdésének egyik legfontosabb eszköze az integritás alapú közigazgatási kultúra megteremtése. Az állami és az önkormányzati intézmények összehangolt működése mellett ebben szerepet játszhat a korszerű módszerekkel funkcionáló belső ellenőrzés.

Irodánk az ellenőrzések hatékonyságának és a tanácsadó tevékenység fejlesztése érdekében néhány módszertani változást tervez. Az új megközelítés szerint a magas kockázatú területek alapidokumentumainak és a gyakorlati megvalósítás iratainak kijavítása hatékonyabb javulást eredményezhet a közpénzfelhasználás szabályozottságában és átláthatóságában. A korábbi gyakorlat a múlt hibái alapján következtetett a jövőbeni veszélyeztetettségi szintre.

I. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA ÖNÉRTÉKELEÉS ALAPJÁN [Bkr. 48.§ a) pont]

1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése. [Bkr. 48.§ a) pont]

1.1./a A tárgyévve vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.

Budaörs Város Önkormányzat 2021. évre szóló - a **106/2020 (XI.27.)** polgármesteri határozattal elfogadott - Éves Ellenőrzési Tervét a Polgármesteri Hivatal függetlenített belső ellenőrzési szerve, a Belső Ellenőrzési Iroda a vonatkozó jogszabályok szerint végrehajtotta.

Az ellenőrzéseket a Bkr. 33.§ (2) bekezdés alapján összeállított ellenőrzési program, valamint megbízólevelek kiadása előzte meg. Az ellenőrzési programokban a vizsgálatvezető az ellenőrzési célokat, az ellenőrzés tárgyát és módszerét pontosan, világosan és egyértelműen fogalmazta meg.

A programok magukban foglalták a Bkr. 33.§ (2) bekezdésében felsorolt kritériumokat. Az egyes ellenőrzések végrehajtása során a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai a programban rögzített feladatokat teljesítették.

Az ellenőrzések egy részénél – különösen a belső kontrollrendszerrel és a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos vizsgálatoknál - az egyes programpontok szakmai összefüggései miatt a jelentésben ezek összevonására, egységes értékelésére került sor.

A 2021. évi Éves Ellenőrzési Terv módosítását sem belső, sem külső tényező nem indokolta, ezért korrekcióra nem került sor. Objektív elháríthatatlan tényezők, nevezetesen az év végén felhalmozódott tanácsadói feladatok jelentős mértékű megnövekedése miatt két ellenőrzést a jogszabályi keretek között áthúzódoó jelleggel 2022. első hónapjaiban végeztünk el.

A beszámolási időszakban vizsgálatok valamennyi szakaszának gyakorlati végrehajtása során sikerült megvalósítani a tervben szereplő ellenőrzési célokat, amelyek az ellenőrzések hatékonyságának legjellemzőbb mutatói. A Bkr. 21.§ (2) bekezdés a) pontja előírja, hogy kötelező jelleggel elemezni, vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működtetésének, jogszabályoknak és belső eljárásrendeknek való megfelelését.

A 2021. évi ellenőrzéseink tapasztalatai szerint a hatókörünkbe tartozó költségvetési szervek belső kontrollrendszerének szabályozottsága, illetve gyakorlati megvalósítása szemléletes fejlődést mutatott. Az ellenőrzött intézmények kialakították az integrált kockázatkezelési rendszerüket, és az intézményen belüli szervezeti integritást sértő események kezelésének rendjét.

A Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszere már évek óta stabilizálódott, a vezetés tudatosan alkalmazza az integritási alapelveket. Az egyes alrendszerek között a szabályozottság biztosítja az összehangolt, gyakorlatorientált működést. A 2021. évről készített Integritási Jelentés többek között rögzíti, hogy az integritásirányítás pozitív elemei gyakorlatilag fellelhetők az egész belső kontrollrendszerben. A kontrollkörnyezet az egyik legfontosabb részegysége az integritásirányításnak. A kontrollkörnyezet alapozza meg és teremti meg azt a szervezeti kultúrát, amely támogatja az egyéni és szervezeti integritást, másrészt a belső szabályzatok keretében megalkotja a Hivatal működésének és gazdálkodásának rendező elveit.

A kontrollkörnyezet része a Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének Eljárásrendje is, melynek etikai értékelvűsége alapuló elemei – a tudatos beavatkozás következtében – 2021-ben tovább erősítették a szervezeti célok elérését támogató hatásukat. A Hivatalban a közszolgálat javítása érdekében sikerült olyan kreatív motivációs rendszert kialakítani, amelyek közelítették egymáshoz az egyéni és szervezeti érdekeket.

A beszámolási időszakban a Hivatalban monitoring módszerrel figyelemmel kísértük a szándékosan okozott szervezeti integritást sértő események alapeseteit, és egyidejűleg követtük a nem szándékosan okozott olyan szervezeti integritást sértő eseményeket, amelyek figyelmetlenségből, hanyag magatartásból, helytelenül vezetett nyilvántartásból és késedelemből származó tevékenységből adódtak. Szándékosan okozott szabálytalanság (félrevezetés, megvesztegetés, szándékosan okozott szabálytalan kifizetés) nem fordult elő 2021. évben.

A gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi könyvtárban egy elméletileg és gyakorlatilag is működőképes, a jogszabályokhoz is igazodó integrált kockázatkezelési rendszert alakítottak ki. Az Integrált Kockázatkezelési Szabályzatuk tartalmazza az integritási elemeket is, amelyeket a gyakorlatban javuló színvonalon alkalmaztak a vizsgált időszakban.

Rendszervizsgálat keretében értékeltük a *BTG. Nonprofit Kft.* szervezetirányításának tartalmi és személyi összefüggéseit, kiemelt figyelmet fordítva az integritási elemek érvényesítésére. megállapítottuk, hogy a társaság által készített Integritási Jelentés átlátható és tényszerű információt nyújt a tulajdonos Önkormányzat számára a vállalat integrált kockázatkezelésének színvonaláról és a szervezeti célok érvényesítésének módszeréről.

Az éves ellenőrzési terv ellenőrzési típus szerint **három rendszerellenőrzést, két szabályszerűségi ellenőrzést és három pénzügyi ellenőrzést** tartalmazott. Külső szakértő bevonását sem szakmai indokok, sem kapacitás problémák nem indokolták.

A típus szerinti megoszlást és azok kapacitás igényét, valamint a ténylegesen ráfordított munkaidő alapot a következő táblázat szemlélteti

2021-ben három **rendszerellenőrzést** végeztünk. Az első a *Polgármesteri Hivatal* szervezeti integritásának hatékonyságára irányult. A második rendszerellenőrzés célja a *gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi könyvtár* integrált kockázatkezelési rendszere szabályozottságának és működtetésének hatékonyságát értékelte, a harmadik rendszervizsgálat keretében a *BTG nonprofit Kft.* integritásmenedzsmentjének összetételét és működési területeit vizsgáltuk.

A *Polgármesteri Hivatal* belső kontrollrendszerének szabályozottsága és működtetése – összefüggésben az integritásmenedzsment kiváló minősítésével – valamennyi alrendszerében a jogszabályoknak megfelelően szabályozott. Működtetését a vezetés a szervezeti célok megvalósítása és ehhez szorosan kapcsolódóan a közfeladatok ellátása minőségének javítása szolgálatába állította.

A gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtárban a kockázatkezelési tevékenység gyakorlatilag megjelent az Intézmény napi, operatív tevékenységében. Olyan módszereket, eljárásokat dolgoztak ki és működtettek, amelyekkel betartották a jogszabályok által előírt veszélyhelyzet időtartamára vonatkozó előírásokat és egyidejűleg megakadályozták a látogatottság jelentős mértékű csökkenését.

Az intézmény gyakorlatában érvényesült az az elv, hogy az integrált kockázatkezelés kiterjedt a Könyvtár valamennyi tevékenységére, és a működési folyamatokkal összhangban állt. A végrehajtás szakaszaiban helyet kapott az integritás is, ami abban nyilvánult meg, hogy az Intézmény vezetői és munkatársai a szakmai követelmények elsődleges érvényesítésével egyidejűleg szem előtt tartották a humánszolgáltatást igénybe vevő lakosság minőségi kiszolgálását is.

A *BTG. Nonprofit Kft.* kockázatkezelési tevékenységével kapcsolatosan – mely szerves része az integritásirányításnak – hogy a vállalatnál olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer működött, amely kiterjedt a társaság valamennyi tevékenységére és ágazatára. Az integrált kockázatkezeléshez szorosan kapcsolódik, hogy a Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének

Eljárásrendje

– beleértve a klasszikus szabálytalanságokat és az etikai értékek megsértését is – alkalmas arra, hogy a társaság rendelkezésére álló anyagi tőke és szellemi potenciált a hatékony közszolgáltatás lebonyolításán keresztül a fogyasztói (lakossági) érdekek szolgálatába állítsa. A társaság által elvégzett belső értékelések eredményeként felszínre kerültek olyan problémák, amelyek megoldása nélkülözhetetlen a közszolgáltatási feladatok ellátása minőségének javítása érdekében.

A beszámolási időszakban két **szabályszerűségi** ellenőrzést végeztünk. A *Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben* az ellenőrzés tárgya a teljesítésigazolások szabályozottsága színvonalának és végrehajtása szabályszerűségének ellenőrzése volt. Megállapítottuk, hogy a teljesítésigazolások belső rendjét is rögzítő Gazdálkodási Szabályzat tartalmi elemeinek rendezettsége és logikai összefüggései alapján értékes részét képezi az intézmény belső kontrollrendszerének.

A gyakorlati végrehajtás tekintetében tapasztalatunk az, hogy a perfekt szabályozás ellenére a végrehajtás időszakonként hektikus színvonalú. A szabályozottság és a gyakorlat viszonylagos diszharmóniájából azt a következtetést vontuk le, hogy mivel a hiányosságok

oka nem a felkészületlenség vagy a helytelen jogszabály értelmezés, hanem a rutinszerű munkavégzésből adódó figyelmetlenség, a vezetés feladata a monitoring tevékenység erősítése.

Szabályszerűségi ellenőrzés keretében vizsgáltuk a *Budaörsi Latinovits Színházban* kötelezettségvállalásai szabályszerűségét, abból a célból, hogy a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó gazdasági műveletek összhangja megfelel-e az Áht. és az Ávr. követelményeinek.

Megállapítottuk, hogy a kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésgazolás, érvényesítés és utalványozás végrehajtásában plasztikusan megjeleníthető fejlődés tapasztalható. A terület kockázati besorolását alacsony szintűnek minősítjük.

Pénzügyi ellenőrzéseket a Polgármesteri Hivatalban és a Jókai Mór Művelődési Házban végeztünk.

A Hivatalban két pénzügyi vizsgálatra került sor.

A közpénzek rendeltetésszerű és transzparens felhasználása biztosítása érdekében minden évben áttekintjük egyes civil szervezeteknek nyújtott támogatások pénzügyi elszámolásának szabályszerűségét. 2021. évben véletlenszerű mintavétel alkalmazásával három szervezetnek nyújtott önkormányzati támogatás felhasználása szabályszerűségének ellenőrzését végeztük el.

Megállapítottuk, hogy a vizsgált szervezetek határidőre benyújtották pénzügyi elszámolásaikat és az azok részét képező összesítő elszámolást, valamint az azokat alátámasztó pénzügyi-számviteli bizonylatok másolatait. A rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján megállapítottuk, hogy a támogatott szervezetek rendeltetésszerűen használták fel.

A különböző gazdálkodási formában működő civil szervezetek pénzügyi beszámolóit a jövőben egységes szerkezetben és tartalommal kell benyújtani a Polgármesteri Hivatal illetékes szerve számára. A támogatási és egyéb szerződések, valamint az összesítő elszámolások tartalmát 2021.-től az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló módosított 31/2020. (XII.16) számú Ökt. rendelet szabályozza.

A *Jókai Mór Művelődési Házban* a pénzbeszedő helyek és az ellátmánykezelés rendjét ellenőriztük, annak megállapítása céljából, hogy a jogszabályoknak megfelelően történik-e az ellátmányok, illetőleg az intézmény saját bevételeinek kezelése, nyilvántartása.

Megállapítottuk, hogy a pénzkezelő helyen alapvetően két relációban történik a pénzkezelés. Az egyik az elszámolásra átvett ellátmányok kezelése, a másik a sajátos tevékenységgel összefüggő bevételek tárolása, őrzése és nyilvántartása. A bevételek és az ellátmányok elkülönítését az intézményben külön analitikus nyilvántartásban hajtják végre.

A pénzkezelő-helyi készpénzforgalom lebonyolításában az ellenőrzés súlyos mulasztást vagy hiányosságot nem állapított meg. A pénzforgalom gyakorlatának rendje alapvetően biztosítja a szabályszerűséget és törekednek a transzparencia megteremtésére.

Pénzügyi ellenőrzést végeztünk a *Polgármesteri Hivatalban* a házipénztári készpénzgazdálkodás egyes műveleteinek lebonyolítása szabályszerűsége lebonyolítása tárgyában.

Az ellenőrzés során a Polgármesteri Hivatal épületében elhelyezett pénztárak közül a Budaörs Város Önkormányzat, a Budaörsi Polgármesteri Hivatal, a gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár és a Kamaraerdei Óvoda pénztárát tekintettük át az ellenőrzési program szempontjai szerint.

Megállapítottuk, hogy a CT EcoSTAT rendszerben vezetett analitika zárt rendszerű és áttekinthető, elegendő a jogszabályi feltételek teljesítéséhez.

A házipénztári bizonylatok ellenőrzése során megállapítottuk, hogy az elektronikus úton kibocsátott kiadási pénztárbizonylatokat, bevételi pénztárbizonylatokat és a pénzforgalom folyamatos lebonyolítását rögzítő naplókat a jogszabályoknak és a Szabályzatnak megfelelően vezetik. A gazdasági események a valóságnak megfelelően visszakövethetők a napló forgalmából.

Az ellenőrzések végrehajtási szakaszában a vizsgálatvezetőnek és a belső ellenőrnek igazodnia kellett a hazai belső ellenőrzési standardok különböző irányelveiben megfogalmazottakhoz. A standardok és a Bkr. rendelkezései alapján a belső ellenőröknek az ellenőrzési munkáról minden fontos információt és adatot dokumentálniuk kellett.

A dokumentálási kötelezettségének az Iroda a Bkr. 39.§-ban megfogalmazott rendelkezés alapján tett eleget. A vizsgálatot végző belső ellenőrök megállapításaikat, következtetéseiket és javasolataikat ellenőrzési jelentésekben rögzítették. Az ellenőrzési jelentések tartalmazzák a Bkr. 39.§ (3) bekezdésében leírt kritériumokat. A jelentésekben az ellenőrök szerepeltettek minden olyan lényeges tényt, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló jelentés teljességét.

A belső ellenőrzés végrehajtási szakaszának teljesítése a Bkr. 41.§ -ban megfogalmazott rendelkezések alapján, oly módon történt, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársainak megállapításaiból és következtetéseiből az ellenőrzött szerv működése és gazdálkodása az ellenőrzés tárgyára vonatkozó területeken objektíven értékelhető az érintettek számára. Az ellenőrzés javaslatai életszerűek és végrehajthatóak a gyakorlatban, teljesítésük világosan számon kérhető.

A terv szerinti ellenőrzések típusát és tárgyát a következő táblázat összegezi:

Sorszám	Ellenőrzött szervezet	Ellenőrzés típusa	Ellenőrzés tárgya
1.	<i>Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény, Heimatmuseum</i>	Szabályszerűségi ellenőrzés	A teljesítésigazolások szabályozottsága színvonalának és végrehajtása szabályszerűségének ellenőrzése.
2.	<i>Jókai Mór Művelődési Ház</i>	Pénzügyi – szabályszerűségi ellenőrzés	Pénzbeszedő helyek és ellátmánykezelés rendje.
3.	<i>Budaörsi Polgármesteri Hivatal</i>	Pénzügyi ellenőrzés	A Házipénztári pénzkezelés rendje és pénztári rovancsok.
4.	<i>gr. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár</i>	Rendszerellenőrzés	Az integrált kockázatkezelési rendszer szabályozottságának és működtetése szabályszerűségének vizsgálata.
5.	<i>Budaörsi Polgármesteri Hivatal</i>	Rendszerellenőrzés	Az integritásirányítási rendszer értékelése.
6.	<i>Budaörsi Latinovits Színház</i>	Szabályszerűségi ellenőrzés	A kötelezettségvállalások szabályszerűségének ellenőrzése.
7.	<i>BTG Nonprofit Kft.</i>	Rendszerellenőrzés	A szervezeti integritásirányítás menedzsment összetétele és működésének területei.
8.	<i>Budaörs Város Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal</i>	Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés	A civil szervezetekkel kötött támogatási szerződések tartalmának és az elszámolások bizonylatainak ellenőrzése.

A 2021. évi Éves Ellenőrzési Terv megalapozottságát, az ellenőrzések tárgyát képező folyamatok, témakörök kiválasztását a helyszíni dokumentum vizsgálatok tapasztalatai maximálisan igazolták. A végrehajtott különböző típusú ellenőrzések során feltárt szabályozási hiányosságok, elszámolási problémák, valamint működési és gazdálkodási kockázatok megerősítik az éves tervekben konkretizált prioritásokra épülő folyamatok vizsgálati gyakoriságának szükségességét.

A beszámolási időszakban az ellenőrzésre kiválasztott folyamatok kockázati szintje nem változott. A kiválasztott fő - és alfolyamatok kockázatai meghatározó részükben eredendő kockázatok, melyek az adott szervezetek működéséhez kötődnek, tehát permanensen jelen vannak. A közepes vagy magas kockázati szint megerősítette a végrehajtott ellenőrzések szükségességét, illetőleg a gyakoriság meghatározásának pontosságát.

Az ellenőrzési terv összeállítása során a belső ellenőrök figyelmet fordítottak az ellenőrzött szervek feladatainak, szervezeti rendjének, erőforrásainak, teljesítményének és pénzügyi helyzetének alakulását befolyásoló összefüggések feltárására, elemzésére.

Az integritási kockázatok előzetes becslése alapján sikerült meghatározni az ellenőrzött szervezetek belső kontrollrendszerének kockázati szintjét és ehhez igazodva sikerült fókuszba állítani a működés és a gazdálkodás biztonságát legnagyobb mértékben veszélyeztető folyamatokat és a költségvetési ellenőrzés eszközeivel feltárni a kockázatokat előidéző okokat.

A Belső Ellenőrzési Iroda olyan szakmai irányt követett, amelyben megőrizte a belső ellenőrzés klasszikus, szabályszerűséget védő funkcióját, ezzel párhuzamosan kiemelt figyelmet fordított az Önkormányzat gazdálkodása biztonságára, különös tekintettel a pandémia miatt kialakult fokozott veszélyeztetettségre.

A 2021. évre tervezett ellenőrzéseket a Belső Ellenőrzési Iroda a bizonyosságot adó tevékenységére kalkulált munkaidőalap terhére oldotta meg. A tanácsadási tevékenységre tervezett kapacitás kihasználás mértéke ugyancsak 100% -ban teljesült. Terven felüli ellenőrzésre nem került sor.

A következő táblázat adatai a Belső Ellenőrzési Iroda 2021. évben végzett tevékenységeinek részletezését mutatják be a munkaidőalapok feltüntetésével terv-tény viszonylatban.

Tevékenységek 2021. év																PM 3. számú melléklet						
Költségvetési szerv neve: Budaörsi Polgármesteri Hivatal	Ellenőrzések összesen ¹				Tanácsadás				Képzés				Egyéb tevékenység ²				Saját kapacitás összesen ³		Külső kapacitás összesen ⁴		Kapacitás összesen	
	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény		
	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap ⁵	külső ellenőri nap ⁶	saját ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap ⁷	saját ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap	saját ellenőri nap	külső ellenőri nap		
	260,00	210,00	0,00	0,00	120,00	120,00	0,00	0,00	24,00	24,00	0,00	0,00	50,00	0,00	404,00	404,00	404,00	0,00	0,00	404,00	404,00	
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal	260,00	210,00	0,00	0,00	120,00	120,00	0,00	0,00	24,00	24,00	0,00	0,00	50,00	0,00	404,00	404,00	404,00	0,00	0,00	404,00	404,00	
a) Éves Ellenőrzési Terv alapján	210,00	210,00	0,00	0,00	120,00	120,00	0,00	0,00	24,00	24,00	0,00	0,00	50,00	0,00	354,00	404,00	404,00	0,00	0,00	354,00	404,00	
aa) Saját szervezetenél	80,00	80,00	0,00	0,00	120,00	120,00			24,00	24,00	0,00	0,00	50,00	0,00	224,00	274,00	274,00	0,00	0,00	224,00	274,00	
ab) Hozzárendelt szerveknél (Intézmények)	100,00	100,00	0,00	0,00											100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	100,00	100,00	
ac) Egyéb ellenőrzések (BTG)	30,00	30,00	0,00	0,00											30,00	30,00	30,00	0,00	0,00	30,00	30,00	
b) Soron kívüli kapacitás	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	
ba) Saját szervezetenél		0,00		0,00														0,00	0,00		0,00	
bb) Hozzárendelt szerveknél		0,00		0,00														0,00	0,00		0,00	
bc) Egyéb ellenőrzések		0,00		0,00														0,00	0,00		0,00	

A táblázat adataiból kiszámítható, hogy a Belső Ellenőrzési Iroda *klasszikus ellenőrzési* tevékenységekre a teljes kapacitás 52 %-t, *tanácsadási tevékenységekre* 30 %-t, *képzésre, önképzésre* 6 %-t, *egyéb tevékenységekre* 12 %-t fordított. Tapasztalatok alapján a tanácsadási tevékenységekre fordítandó munkaidő alapot tovább kell növelni az ellenőrzések hatékonysága, illetőleg a vizsgált szervezetek szabályszerű működésének növelése érdekében.

1.2 Az Éves Ellenőrzési Tervben foglalt feladatok teljesítésének összefoglaló értékelése vizsgálatonként. (A Pénzügyminisztérium útmutatója szerinti tartalommal)

1. Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatismuseum) teljesítésigazolásai szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzése

Ellenőrzött szerv megnevezése: Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény (Heimatismuseum)
Az ellenőrzés tárgya: Az Intézmény kifizetéseihez tartozó teljesítésigazolások dokumentumainak ellenőrzése.
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az intézmény teljesítésigazolásainak szabályozottsága, valamint gyakorlata megfelel-e a jogszabályoknak és a belső szabályozásnak.
Az ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 18-3/2021.
<p>Jelentősebb megállapítások:</p> <p>Az intézmény rendelkezik hatályos Gazdálkodási Szabályzattal, amely meghatározza a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítésigazolás, az utalványozás és az adatszolgáltatás rendjét. A Szabályzat hatályba helyezésével eleget tettek az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.) 13.§ (2) bekezdésében szereplő kötelezettségüknek. Ebben a bekezdésben a Korm. rendelet előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője belső szabályzatban rendezi a működéséhez kapcsolódó pénzügyi kihatással bíró jogszabályban nem szabályozott kérdéseit.</p> <p>Az intézmény Gazdálkodási Szabályzata (továbbiakban Szabályzat) alapvetően az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.), valamint az Ávr. rendelkezései alapján készült.</p> <p>A dokumentum teljeskörűen szabályozza a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó kulcskontrollokat, megteremti a szükséges elméleti összefüggéseket és végrehajtható instrukciókat tartalmaz az operatív gyakorlati alkalmazás számára.</p> <p>Az ellenőrzés kiemelt figyelmet fordított – az ellenőrzési cél megvalósítása érdekében – a teljesítésigazolással kapcsolatos szabályozási elemekre. A Szabályzat megjeleníti az Ávr. azon rendelkezését, hogy a teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összecszerűségét és annak teljesítését. A dokumentum rögzíti, hogy a teljesítést az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni. Az intézmény két bélyegző használatát írja elő különböző esetekre, ennek ellenére a Szabályzat csak egy mintát tartalmaz.</p>

Összességében a Gazdálkodási Szabályzat teljesítésigazolásról szóló része tartalmilag igazodik a jogszabályokhoz. A szabályozás tartalmazza az Ávr. 57.§ (1) bekezdésnek követelményeit. Megállapítottuk, hogy a Szabályzat tartalmi elemeinek rendezettsége és logikai összefüggései alapján értékes részét képezi az intézmény belső kontrollrendszerének.

Mindezeket a tényeket figyelembe véve a Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény kontrollkörnyezete szabályozási részének kockázati szintjét alacsonynak minősítjük.

A teljesítésigazolások gyakorlatának vizsgálatát irányított mintavétellel kiválasztott gazdasági események bizonylatainak ellenőrzése módszerével végeztük el. Általános megállapításunk a feltárt tények alapján, hogy a teljesítésigazolásra jogosult személyek törekedtek a szabályszerűség betartására.

Az általunk áttekintett számlák, pénzügyi bizonylatok és önálló dokumentumok formájában megjelenő teljesítésigazolások tartalmának és formájának értékelése után rögzítjük, hogy betartották a Szabályzatukban előírt teljesítésigazolási módszertant. Nevezetesen bélyegző lenyomatot helyeztek el a számviteli alapbizonylatok első oldalán. Ezzel kapcsolatban észrevételezzük, hogy a kockázati tűréshatárt meghaladó számban fordult elő olyan gyakorlat, ahol a bélyegzőn nem látszott a teljesítésigazolás dátuma, és egyéb fontos más paraméter.

A Szabályzat azon előírását, hogy a teljesítést igazolni csak írásos dokumentum alapján lehet az ellenőrzött gazdasági események nagyobb részében betartották, néhány esetben azonban csak a formális teljesítésigazolást hajtották végre. Az intézmény teljesítésigazolásai végrehajtásának gyakorlatát több mint egy évtizede folyamatosan ellenőrizzük. Tapasztalatunk az, hogy a perfekt szabályozás ellenére a végrehajtás időszakonként hektikus színvonalú.

A hiányosságok oka nem a felkészületlenség vagy a helytelen jogszabály-értelmezés, hanem véleményünk szerint a rutinszerű munkavégzésből adódó figyelmetlenség. Ebből következően a vezetés feladata a kontrolltevékenységek következetes végrehajtása és az eddiginél is gyakoribb felülvizsgálat, valamint a szűrőpróbaszerű számonkérés.

Összességében a teljesítésigazolás gyakorlatának színvonala a vizsgált időszakban esetenként meghaladta az adott szint kockázati tűréshatárát, viszont komplexitásában még nem érte el az intézményi kockázati tolerancia határt. Megállapításaink és következtéseink detektív és preventív jellegűek, utólagos korrekciót a jogszabályok nem tesznek lehetővé.

Javaslatok:

1. A kisebb méretű egyszerűsített számlákra is oly módon helyezték el a teljesítésigazolásra szóló bélyegzőt, hogy az teljes terjedelmében megjelenjen. Ellenkező esetben, valamelyik azonosító adat nem jelenik meg egyértelműen, amely félreértést eredményezhet.
2. A készpénzes számlákon szereplő „felhasználásra átvette” szövegrészhez tartozó intézményi dolgozó nevét olvashatóan tüntessék fel. Az átvétel dátuma minden esetben szerepeljen az aláírás mellett.
3. A kötelezettségvállalással kapcsolatos hatáskör delegálások személyre szóló dokumentumain csak egy művelet szerepeljen. Ne egy iraton szerepeljen a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítésigazolás, az érvényesítés és az utalványozás átruházására feljogosító rendelkezés.
4. A karbantartási és szerviz szerződések esetében is javasoljuk, hogy a teljesítésigazolások alátámasztására készüljön külön írásos dokumentum, amelynek a

<p>szerződésben meghatározott feladatokhoz kell kapcsolódnia. (pl. rendszerleírás, kiszállási jegyzőkönyv).</p> <p>5. A szabadáras kategóriába tartozó és a fel nem tüntetett időtartamú szerződések felülvizsgálatára kerítsenek sort, különös tekintettel azokra a dokumentumokra, ahol a díjváltozás lehetősége fennáll.</p> <p>6. Fordítsanak kiemelt figyelmet az Áht. 37.§ (1) bekezdésében meghatározott azon rendelkezés teljesítésére, hogy kötelezettséget vállalni csak pénzügyi ellenjegyzés után lehet.</p> <p>7. A teljesítésigazolásokat minden esetben az Ávr. 57. §-ban rögzített módon végezzék el. Törekedni kell az időpont és a teljesítésigazoló nevének olvashatóságára.</p> <p>8. A teljesítés igazolására jogosító személyre szóló kijelöléseken tüntessék fel a korlátozó feltételeket, vagy a művelet feltétel nélküli, korlátlan elvégezhetőségének tényét.</p>
<p>Az ellenőrzés időtartama: 2021. augusztus 2.- 2021. augusztus 31.</p>
<p>Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen</p>
<p>Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető Tóth Attila irodavezető</p>

2. Budaörsi Jókai Mór Művelődési Ház pénzeszedő helye működésének és az ellátmány kezelésének ellenőrzése

<p>Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Jókai Mór Művelődési Ház</p>
<p>Az ellenőrzés tárgya: A pénzeszedő hely személyi és tárgyi feltételrendszerének, valamint működésének vizsgálata.</p>
<p>Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az ellenőrzött intézményben szabályszerűen történik-e a készpénz megőrzése, illetőleg az ellátmány kezelése.</p>
<p>Az ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi-pénzügyi ellenőrzés</p>
<p>Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 19-3/2021.</p>
<p>Jelentősebb megállapítások:</p> <p>A Budaörsi Jókai Mór Művelődési Ház tevékenysége jellegéből adódóan különböző jogcímenek szed be bevételeket. Többek között ezen tevékenysége miatt is indokolt a pénzkezelő helye rendjének szabályozása, valamint a készpénz szabályszerű megőrzése és kezelése. A felsorolt tényezők motiválták az ellenőrzési cél kialakítását.</p> <p>Az államháztartástól szóló CXCV törvény (továbbiakban Áht.) változása következményeként az intézmény az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.) szerinti gazdasági feladatait a Budaörsi Polgármesteri Hivatal látja el.</p> <p>Az Ávr. 9.§. (5) bekezdés a) pontja alapján a munkamegosztás és felelősségvállalás rendjét az ugyanezen jogszabály (5a) bekezdése szerinti munkamegosztási megállapodásnak kell tartalmaznia. A rendelkezésünkre bocsátott Munkamegosztási Megállapodás 2011. szeptember 1. napjától hatályos és azt a Képviselő-testület 337/2011.(VIII.24.) számú határozatával hagyta jóvá.</p> <p>A Megállapodás 3.1. pontjában a 292/2009. (XII.19.) Korm. rendeletre hivatkoznak, amelyet az Ávr. 2012. január 1. napjával hatályon kívül helyezett. <i>A megváltozott jogszabályok tartalmának függvényében a Megállapodás több lényeges pontjában elavult, ezért átdolgozása haladéktalanul</i></p>

indokolt.

A vizsgált intézmény önálló házipénztárral nem rendelkezik, ezért a korábbi belső ellenőrzés időtartama alatt a Budaörsi Polgármesteri Hivatal Pénzkezelési Szabályzatának hatálya a Művelődési Házra is kiterjedt. 2020-tól azonban a gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerveknek is rendelkezniük kell önálló a különböző jogszabályokban előírt szabályzatokkal.

A Belső Ellenőrzési Iroda már 2017-ben javasolta az intézménynek a specifikus intézményi sajátosságokra is kiterjedő pénzkezelőhelyi szabályzat megszerkesztését és hatályba helyezését. A javaslat egyik indoka az volt, hogy a hivatal szabályzata csak az általános főszabályokat állapította meg azzal a lényeges rendelkezéssel, hogy az intézményekben elhelyezett pénzkezelő helyek működése szabályszerűségért a költségvetési szervek vezetői felelnek.

Az eddig leírt összefüggésekből kiindulva az intézmény vezetője a pénzkezelő helyek működési rendjét saját hatáskörben szabályozta. A vizsgálat tapasztalatai alapján rögzítjük, hogy az ellenőrzésbe bevont szervezet Pénzkezelőhelyi Szabályzattal rendelkezik.

A pénzkezelés tárgyi-technikai feltételrendszerének alapjait az Intézmény megteremtette. Rendelkeznek rögzíthető páncélszekrénnel, illetőleg a készpénz ideiglenes tárolására alkalmas fémkazettával. A kulcsok elosztását, illetőleg használatának szabályait írásban rögzítették. A gyakorlat a szabályzat előírásai szerint történik.

A személyi feltételrendszer követelményeit abban a formában teljesítették, hogy kijelölésre került a sajátos intézményi pénzkezelés lebonyolításáért, koordinálásáért felelős munkatárs, a gazdasági ügyintéző személyében.

A felelős munkaköri leírásában szerepelnek a konkrét pénzkezeléssel kapcsolatos részletes feladatok.

Az intézményben azonban a bevételek tényleges beszédését nem csak a koordinációért felelős személy, hanem a főként szakmai feladatokat ellátó művelődésszervezők is végzik. A pénzbeszedéssel foglalkozók munkaköri leírásaiban megjelenítették a beszédéssel és az elszámolással kapcsolatos feladatokat.

A pénzkezelő helyen alapvetően két relációban történik a pénzkezelés. Az egyik az elszámolásra átvett ellátmányok kezelése, a másik a sajátos tevékenységgel összefüggő bevételek tárolása, őrzése és nyilvántartása. A bevételek és az ellátmányok elkülönítését az intézményben külön analitikus nyilvántartásban hajtják végre, melynek formája excel tábla.

A nyilvántartások az intézmény munkatársai számára érthető módon tartalmazzák a pénzforgalom szükséges adatait. A külső szemlélő részére lehetővé kell tenni az átláthatóság feltételrendszerét. Ennek a követelménynek azonban a táblázatok nem minden eleme felel meg.

A pénzkezelőhelyi készpénzforgalom lebonyolításában az ellenőrzés súlyos mulasztást vagy hiányosságot nem állapított meg. A pénzforgalom gyakorlatának rendje alapvetően biztosítja a szabályszerűséget és törekednek a transzparencia megteremtésére.

A beszedett bevételekből kifizetést nem foganatosítottak a vizsgált időszakban, betartva ezzel Pénzkezelési Szabályzat fő szabályát.

2021.09.14-n előre be nem jelentett időpontban egyeztetést tartottunk a nyilvántartásokban

rögzített és a tényleges pénzkészlet összehasonlítás céljából. Hiányt vagy többletet nem állapítottunk meg. Az egyeztetések részletes adatait a helyszínen rögzítettük.

Javaslatok:

1. Bővítsék ki az Intézmény pénzkezelőhelyi szabályzatát a pénzforgalomra vonatkozó általános előírásokkal (pl.; kifizetési tilalom stb.).
2. Egészítsék ki a szabályzatot a helyi nyilvántartások tartalmának és formájának rögzítésével, valamint a dokumentumok vezetésének részletes szabályaival.
3. Az intézmény dolgozóinak kiadott előlegek nyilvántartásába javasoljuk a leadott számla számának feltüntetését is az azonosítás megteremtése céljából.
4. A saját bevételek nyilvántartásában az áttekinthetőség és az egyértelműség megteremtése miatt néhány változtatást tartunk célszerűnek. Amennyiben feltüntetik az egységárat, akkor rögzítsék a mennyiségi egységet is. Egyszerűsítés céljából ezen a nyilvántartáson álláspontunk szerint elegendő lenne az eseményenkénti bevétel feltüntetése.
5. A saját bevételek beszédésének nyilvántartása fejlődésében szereplő rovatokat szükséges pontosítani és mindenki számára egyértelmű jelzésekkel ellátni.
6. Kössenek új megállapodást a munkamegosztás és a felelősségvállalás rendjéről az Ávr. releváns szakaszaikhoz igazodva.

Az ellenőrzés időtartama: 2021. szeptember 1. - 2021. szeptember 20.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

3. A Budaörs Város Önkormányzata és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal házipénztári készpénzgazdálkodása szabályszerűségének és a pénzkészlet egyeztetésének ellenőrzése

Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörs Város Önkormányzata és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya: a házipénztári készpénzgazdálkodás egyes műveleteinek ellenőrzése
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a házipénztári műveletek lebonyolítását az elvárható biztonsággal, illetve szabályszerűséggel végzik-e a Hivatal házipénztárában
Az ellenőrzés típusa: Pénzügyi ellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/21-3/2021.
Jelentősebb megállapítások: <p>A Budaörsi Polgármesteri Hivatal 2020. március 11-től hatályos Pénzkezelési Szabályzata (továbbiakban Szabályzat) részletesen megfogalmazza azokat az alapelveket és konkrét rendező elveket, amelyek alapján a Hivatal házipénztárában elhelyezett készpénz tárolásával, megőrzésével, szállításával, nyilvántartásával és forgalmával kapcsolatos feladatokat végre kell hajtani.</p> <p>Az ellenőrzés tárgykörébe a házipénztárból felvett előlegek, ellátmányok kifizetése és</p>

elszámolása rendjének vizsgálata tartozott. A Szabályzat IV. fejezetében rendelkeztek arról, hogy az elszámolásra kiadott előlegeket a CT EcoSTAT rendszerben kell rögzíteni. A korábbi kézi nyilvántartást az előző belső ellenőrzési jelentésre készített Intézkedési terv alapján megszüntették.

Az ellenőrzés során a Polgármesteri Hivatal épületében elhelyezett pénztárak közül a Budaörs Város Önkormányzat, a Budaörsi Polgármesteri Hivatal, a gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár és a Kamaraerdei Óvoda pénztárát tekintettük át az ellenőrzési program szempontjai szerint.

Megállapítottuk, hogy a CT EcoSTAT rendszerben vezetett analitika zárt rendszerű és áttekinthető, elegendő a jogszabályi feltételek teljesítéséhez.

A négy szervezetnél áttekintettük a pénztárnapló vezetésének szabályszerűségét, a bizonylatolás gyakorlatát és a kötelezően előírt műveletek sorrendiségének rendjét.

A forgalom rögzítésére szolgáló pénztárnaplót számítógépes program segítségével állítják elő, ezek tartalma és formája megfelel a hitelességi, valódisági és áttekinthetőségi követelményeknek. Az általunk ellenőrzött gazdasági műveletek bizonylatolása alapvetően szabályszerű, gazdasági eseményt, pénzmozgást csak szabályszerűen kiállított bizonylatok alapján rögzítenek a könyvviteli, illetőleg a pénztári nyilvántartásokban.

A házipénztári bizonylatok ellenőrzése során megállapítottuk, hogy az elektronikus úton kibocsátott kiadási pénztárbizonylatokat, bevételi pénztárbizonylatokat és a pénzforgalom folyamatos lebonyolítását rögzítő naplókat a jogszabályoknak és a Szabályzatnak megfelelően vezetik. A gazdasági események a valóságnak megfelelően visszakövethetők a napló forgalmából.

A bizonylatok kezelése és kitöltése során betartják az Szt.-ben előírt bizonylati elvet és bizonylati fegyelmet. A témakörrel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések közül maradéktalanul megvalósult az az Szt. 165.§ (1) bekezdésében megfogalmazott követelmény, hogy a gazdasági műveletek folyamatát tükröző összes bizonylat adatait rögzíteni kell a könyvviteli nyilvántartásokban.

Betartották az Szt. 165.§. (2) bekezdésének azon előírását is, hogy a könyvviteli nyilvántartásokban csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. A szabályszerűség követelményrendszerének ellenőrzésekor azt tapasztaltuk, hogy a bizonylatok az adott gazdasági eseményre vonatkozóan a valóságnak megfelelően tartalmazták a könyvvitelben rögzítendő adatokat. A kiadási és bevételi pénztárbizonylatok alakilag és tartalmilag is megfeleltek a számviteli előírásoknak.

A számlákat, mint számviteli alapbizonylatokat csatolták a pénztárnapló meghatározott tételeihez, okmányhiányt nem állapítottunk meg. Számviteli oldalról a készpénzforgalom biztonsága megoldott, alacsony kockázati besorolásúnak minősítjük e tevékenységet.

Az Ellenőrzési Program szerint előre be nem jelentett időpontban egyeztetéseket tartottunk a vizsgálatba bevont négy pénztárban a nyilvántartásokban szereplő pénzüsszegek és a ténylegesen fellelhető összegek összehasonlítása céljából.

Megállapításaink kedvezőek. A Budaörs Város Önkormányzat, a Budaörsi Polgármesteri Hivatal, a gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi könyvtár és a Kamaraerdei Óvoda pénztárában

tartott rovarcs során eltérést nem állapítottunk meg. A ténylegesen fellelt pénzkészlet megegyezett a számítógépes nyilvántartásban rögzített értékadattal.

Javaslatok:

1. Javasoljuk, hogy a Pénzkezelési szabályzat szervezeti hatályát terjesszék ki a gazdasági szervezettel nem rendelkező önkormányzati költségvetési szervek készpénzgazdálkodására is, annál is inkább, mivel a gyakorlatban évek óta a Hivatal házipénztárában kezelik az intézmények készpénzeit.

Az ellenőrzés időtartama: 2021.09.13- 2021. 09.23-ig.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

4. Budaörsi Gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár kockázatkezelési rendszerének ellenőrzése

Ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Gróf. Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár
Az ellenőrzés tárgya: az integrált kockázatkezelési rendszer működtetése szabályszerűségének vizsgálata.
Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy az Integrált Kockázatkezelési Szabályzatukban előírt integritással és kockázatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségeiket milyen szinten teljesítették.
Az ellenőrzés típusa: Rendszerellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 23-2 /2021.
Jelentősebb megállapítások: Az ellenőrzött Intézmény Integrált Kockázatkezelési Szabályzatát (továbbiakban Szabályzat) 2018. 11.05. napján helyezték hatályba. Az ellenőrzés munkálatai folyamán azt vizsgáltuk, hogy a kockázatkezelési gyakorlat mennyiben felelt meg a Szabályzat előírásainak. A dokumentum előírja a Kockázati Leltár készítési kötelezettséget, az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv készítési kötelezettsége, valamint a kockázatok és kontrollok nyilvántartásának vezetési kötelezettségét. A 2020. évben elvégzett ellenőrzés tényeken alapuló megállapításaihoz és következtetéseihez viszonyítva szignifikáns változás, hogy az integrált kockázatkezelés ésszerűbb, gyakorlatiasabb és életszerűbb lett a vizsgált időszakban. Megállapításainkat a kötelezően kitöltendő dokumentumok tartalmának értékelésére alapozzuk. A Könyvtár a város többi költségvetési szervéhez hasonlóan az egészségügyi veszélyhelyzet által indukált negatív hatások csökkentésével küzdött az elmúlt két évben. Prioritást kapott a működés fenntartása, a hagyományos könyvtári szolgáltatások színvonalának megőrzése és új típusú innovatív elemek bevezetése az objektív okok miatt nem működtethető szolgáltatások helyett. A kockázatkezelési tevékenység gyakorlatilag megjelent az Intézmény napi, operatív tevékenységében. Olyan módszereket, eljárásokat dolgoztak ki és működtettek, amelyekkel betartották a jogszabályok által előírt veszélyhelyzet időtartamára vonatkozó előírásokat és egyidejűleg megakadályozták a látogatottság jelentős mértékű csökkenését. Tudatosan használták

az elektronikus eszközöket a könyvek és egyéb kölcsönözhető adathordozók iránti kereslet megtartása érdekében. Az email-ban igényelt könyvtári anyagokat a higiéniai előírásoknak megfelelő módon előre összekészítették, becsomagolták, és a szolgáltatást igénybe vevővel előre egyeztetett időpontban átadták az Intézmény bejáratánál.

A rendelkezésre álló munkaerő kapacitás kihasználtságát biztosították. A vezetők és az illetékes könyvtárosok szakmai tapasztalataik felhasználásával háttér munka formájában alternatív stratégiai terveket dolgoztak ki a Könyvtár működését meghatározó tevékenységek lebonyolítási eszközeinek bővítésére. Kiemelt hangsúlyt fektettek az ésszerű selejtezésre az újonnan beszerzett könyvvállomány szakszerű és áttekinthető elhelyezésének feltételei megteremtése érdekében.

A kockázatkezelés mindezek alapján a mindennapi munka szerves része lett, ezért különösen pozitívan értékelhető az a tény, hogy a kockázatkezelési dokumentumokban megjelenített adatok, információk, események és értékelések logikailag és szakmailag harmonizálnak egymással. Helyesen ismerték fel, hogy a kockázatok és kontrollok nyilvántartása és a Kockázati Leltár érdemi gyakorlati segítséget jelent egyrészt az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv összeállításában, másrészt az abban szereplő intézkedések végrehajtásában.

Összességében az Intézmény tárgyban jelzett tevékenységének színvonalát jónak minősítjük; az integrált kockázatkezelési rendszer megfelel a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XI.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) 7.§-ban meghatározott követelményeknek. A rendszer igazodik az államháztartásért felelős miniszter által kiadott Útmutató irányelveihez.

Érvényesült a gyakorlatban az az elv, hogy a kockázatkezelés kiterjedt az Intézmény valamennyi tevékenységére, és a működési folyamatokkal összhangban állt. A végrehajtás szakaszaiban helyet kapott az integritás is, ami abban nyilvánult meg, hogy az Intézmény vezetői és munkatársai a szakmai követelmények elsődleges érvényesítésével egyidejűleg szem előtt tartották a humánszolgáltatást igénybe vevő lakosság minőségi kiszolgálását is. Az integrált kockázatkezelési rendszer és annak működésre történő közvetlen kihatásai következtében a gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár megtartotta élenjáró szerepét a budaörsi közszférában a vizsgált időszakban is.

Javaslatok:

1. Az integrált kockázatkezeléssel kapcsolatos felelősségi és hatásköröket rögzítsék a Kockázatkezelési Munkacsoport tagjainak munkaköri leírásában.
2. Különítsék el az egyes munkavállalók munkaköri leírásaiban az egyes belső kontrollrendszerrel összefüggő jogokra és kötelezettségekre irányuló utasításokat annak az elvnek a figyelembevételével, hogy ki az, akinek kötelessége megismertetni, illetve ki az, akinek meg kell ismerni az adott szabályzatokat.

Az ellenőrzés időtartama: 2021. 10.14.- 2021.10.23.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

5. Budaörsi Polgármesteri Hivatal integritás-irányítási rendszerének értékelése

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya: az integritás- irányítási rendszer értékelése.
Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a Hivatalnál milyen színvonalú az integritásirányítás komplex folyamatának megvalósítása.
Az ellenőrzés típusa: Rendszerellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 25-3 /2021.
Jelentősebb megállapítások: <p>A belső kontrollrendszerre vonatkozó szabályokat egységesen a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) (továbbiakban Bkr.) tartalmazza. A belső kontrollrendszer, mint folyamatrendszer a szervezet céljainak elérésében segíti a vezetést, annak kialakítása, működtetése és fejlesztése a költségvetési szerv vezetőjének a felelőssége.</p> <p>A belső kontrollrendszer elemei a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési (monitoring) rendszer. Az államháztartás belső kontrollrendszerére vonatkozóan az államháztartásért felelős miniszter standardokat alakított ki és tett közzé, amelyek megfelelnek az európai uniós követelményeknek. Az útmutatók irányelvei és a jogszabályok rendelkezései szerint a Budaörsi Polgármesteri Hivatal a Bkr. hatályba lépését követően kialakította és működteti belső kontrollrendszerét.</p> <p>A Belső Ellenőrzési Iroda a Bkr. 21.§ (2) bekezdés a.) pontja alapján minden évben elemzi, vizsgálja és értékeli a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és belső szabályoknak való megfelelést, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét. Ennek megfelelően jártunk el a Polgármesteri Hivatal ellenőrzése során is. Ezeket a vizsgálatokat előre megtervezett stratégia szerint az adott időszakban kiemelt jelentőséggel bíró alrendszer értékelésére fókuszálva végeztük el. Érvényesítettük a rendszerszemléletet, ami az adott témakör szempontjából azt jelenti, hogy az alrendszerek önálló funkcióinak értékelése mellett párhuzamosan elemeztük az elemek közötti szinergiát és javaslatokat tettünk egyes eszközök és módszerek finomhangolására.</p> <p>Törekedtünk a folyamatosság és a hézagmentesség biztosítására. A Hivatalban az elmúlt években sor került a kontrollkörnyezet, az integrált kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek és a monitoring tevékenység valamennyi részműveletének vizsgálatára. Jelen ellenőrzés arra kívánt választ adni, hogy a korábban megállapított magas színvonalú szabályozottság és az alrendszerek közötti erős korreláció kialakításában milyen szerepet játszott a Hivatal vezetése által tudatosan felépített integritás- menedzsment.</p> <p>Megállapítottuk, hogy az integritás-menedzsment és annak ad hoc vagy állandó grémiumai elsődlegesen jó koordinációs készséggel és következetes irányítással biztosították a belső kontrollrendszer funkcióinak megvalósítását, melyeket az államháztartásról szóló CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 69.§ határoz meg.</p> <p>A kontrollkörnyezet egyik legfontosabb részét képező belső szabályozási eljárásrendet a Hivatal</p>

és Önkormányzat számára legfontosabb gazdálkodási és pénzügyi tevékenységekre vonatkozóan az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 13.§-nak, illetőleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban Szt.) 14.§ (5) bekezdésének rendelkezései szerint alakították ki.

A Hivatalban az integritás-menedzsment az évek során begyakorolt, tudatosan felépített és valamennyi tevékenységre kiterjedő kontrolltevékenységek alkalmazása mellett proaktív módszereket is felhasznált a minden eddiginél fokozottabb mértékben jelentkező, főként külső kockázati tényezők negatív következményeinek mérséklése érdekében. A Hivatalra és az Önkormányzatra rendkívüli módon kedvezőilen hatású évközbeli jogszabályváltozások, és a bevételi kitétség tartóssá válása miatt az operatív kockázatkezelésben résztvevőkre magas bonyolultsági fokú feladatok megoldási kötelezettsége hárult.

A feladatellátás maradéktalan ellátása bizonyította, hogy az integritás-menedzsment irányításával a hivatali szervezet alkalmas az Önkormányzat számára jogszabályokban előírt és egyéb önként vállalt feladatainak ellátására. A sikeres működésben jelentős szerepet játszott, hogy a belső kontrollrendszeren belül a vezetés megvalósította a szervezeti integritás és a személyes integritás kölcsönhatásának érvényesítését. Ez a gyakorlatban a szervezeti és az egyéni érdekek közelítésében nyilvánult meg.

Tényekre alapozva megállapítjuk, hogy a hivatali szervezet az irányító szerv által meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelően működött a vizsgált időszakban. A kontrollkörnyezetben a Hivatal vezetője megvalósította a szervezeti kultúra és a vezetői kultúra összhangját, s a hivatali működésben plasztikusan megjelentek azok az értékek, munkamagatartásformák, szokások, amelyek nélkülözhetetlenek az Önkormányzat stratégiai céljai megvalósításához és egyidejűleg a lakossági elvárások teljesítéséhez.

A Polgármesteri Hivatal integritás irányításának alapvető jellemzője, hogy érvényesültek a felelős szervezetiirányítás elvei. A folyamatos és tudatos irányítás, a módszertani fejlesztések, a megfelelő időben alkalmazott paradigmaváltások eszközeivel a Hivatalban egy olyan szervesen egymásra épülő elemekből álló belső kontrollrendszer működik, amely képes a szabályozottság és a szabályszerűség biztosítására, valamint a gyakorlatban is alkalmas a szervezet működését alapvetően befolyásoló belső és külső kockázatok feltárására, valamint ezek kezelésére.

Összességében az ellenőrzés álláspontja szerint a hivatali szervezet működése átlátható, az értékelvűség beépült a szabályozási és működtetési folyamatokba, a belső kontrollrendszer valamennyi eleme elősegíti az önkormányzati és a szervezeti célok elérését. Közvetett tapasztalatok alapján azt is rögzíthetjük, hogy a szervezetiirányítási módszerek hozzájárultak az Önkormányzat és a Hivatal tevékenységével kapcsolatos társadalmi bizalom növeléséhez.

JavaSLatok:

1. A jövőben szükséges a Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének Eljárásrendje 1. számú mellékletének használata, melyet a szabálytalansági jelentésekkel egyidejűleg kell megküldeni.
2. Továbbra is nagy figyelmet kell fordítani a kockázatok és kontrollok nyilvántartása helyes kitöltésére és határidőben történő megküldésére.

3. Indokolt a korrupciós kockázatok megelőzésére Intézkedési Terv kidolgozása minden évben az integritási kockázatok részeként.
4. A Belső Ellenőrzési Jelentésekre a Bkr. vonatkozó szakasza szerint elkészítendő Intézkedési Tervet a megfelelő tartalommal és határidőben meg kell küldeni a Belső Ellenőrzési Iroda vezetőjének. Felhívjuk a figyelmet, hogy a kötelezettség nem teljesítése szankciók alkalmazását tesz lehetővé.
Az ellenőrzés időtartama: 2021. október 18. - 2021. november 15.
Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen
Az ellenőrzést végezte: Tóth Attila vizsgálatvezető Oderszkyne Miczkó Erika belső ellenőr

6. Budaörsi Latinovits Színház kötelezettségvállalásai szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzött szerv megnevezése: Budaörsi Latinovits Színház
Az ellenőrzés tárgya: a kötelezettségvállalások szabályszerűségének ellenőrzése.
Az ellenőrzés célja: Annak megállapítása, hogy a Budaörsi Latinovits Színház kötelezettségvállalásainak műveleti sorrendje megfelel-e az Áht. és az Ávr. követelményeinek.
Az ellenőrzés típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés
Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII /5 /2022.
<p>Jelentősebb megállapítások:</p> <p>Az ellenőrzött intézményben, a Budaörsi Latinovits Színházban (továbbiakban BLSZ) végrehajtott korábbi ellenőrzések tapasztalatai alapján jelen vizsgálat során prioritást kapott a kötelezettségvállalások BLSZ-ben előforduló leggyakoribb megjelenési formáinak; a „megbízási és felhasználási”, a vállalkozási szerződések, valamint a megrendelések alaki és tartalmi követelményei megfelelőségének értékelése.</p> <p>A vizsgált időszak általunk reprezentatív módon kiválasztott kötelezettségvállalásai végrehajtásának szabályszerűsége jogi és pénzügyi szempontból egyaránt megfelelt a releváns jogszabályok követelményeinek. A megbízási és felhasználási, valamint vállalkozási szerződésekben rögzített szerződéses feltételek az általunk vizsgált szerződések esetében megfelelő szinten képviselik a kötelezettségvállaló BLSZ érdekviszonyait.</p> <p>A szerződéseken és a megrendeléseken, mint eredeti kötelezettségvállalási dokumentumokon a pénzügyi ellenjegyzés és a kötelezettségvállalás időpontjának rögzítése igazodott az államháztartásról szóló CXCV törvény (továbbiakban Áht.) 37.§ (1) bekezdésében rögzített követelményhez. Nevezetesen a vizsgált időszakban (2020.) a reprezentatív mintába bevont kötelezettségvállalásokat minden esetben megelőzte a pénzügyi ellenjegyzés.</p> <p>Áttekintettük a kötelezettségvállaláshoz tartozó további gazdasági műveletek végrehajtásának szabályszerűségét is. Vizsgáltuk a pénzügyi ellenjegyzés, a kötelezettségvállalás, a</p>

teljesítésigazolás, az érvényesítés és az utalványozás jogszerűségét. A felsorolt műveletek végrehajtásának szabályait az Áht. végrehajtásáról szóló 368/ 2011. (XII.31.) Korm. rendelet, (továbbiakban Ávr.) 52.§-60.§-ig terjedő szakaszai határozzák meg. Megállapítottuk, hogy a kiemelt kulcskontrollok megvalósítása a gyakorlatban az Ávr. releváns szabályai szerint történt. A műveleti sorrend a kiválasztott mintában minden esetben igazodott a jogszabályi előírásokhoz.

A belső kontrollrendszerben elfoglalt meghatározó jelentősége miatt tételesen áttekintettük a kiválasztott gazdasági eseményekhez tartozó teljesítésigazolásokat. Megállapítottuk, hogy a művelet végrehajtása megfelelt az Ávr. 57.§ (1) bekezdés rendelkezéseinek. A pénzügyi dokumentumokhoz csatolták a teljesítés igazolását alátámasztó iratokat. Ezek a dokumentumok visszacsatolhatók a szakmai nyilvántartások adataira, és összehasonlítással egzaktan ellenőrizhetők.

A BLSZ művészeti tevékenysége elvárások szerinti és igényes színvonalon történő megvalósításának alapvető kritériuma a produkciókban szereplő színészek folyamatos és jogszerű rendelkezésre állásának biztosítása. A színészek foglalkoztatási jogviszonyát általában „*Megbízási és felhasználási szerződés*” keretében alakították ki. Az alapesetben egyébként két önálló szerződéstípus egyesítése megteremti a kölcsönös érdekeltiség fenntartását, valamint biztosítja a kötelezettséget vállaló BLSZ alapvető érdekeinek érvényesítését, A megbízó ugyanis széleskörű utasítással kapcsolatos jogkörrel rendelkezik. Ezek közül kiemelkedik, hogy a megbízott köteles a megbízó utasításait követni, másrészt a szerződés alapján a megbízott kötelezettsége a rábízott feladat ellátása. A felhasználói szerződés elemeinek bevonása arra ad lehetőséget, hogy a szerző engedélyt ad a művének felhasználására felhasználási díj fizetésének ellenében.

A kölcsönös érdekeltiség megteremtésének lényeges eleme az a szerződéses feltétel, amelyben a szerződő felek kikötik, hogy a megbízott a szerződés időtartama alatt jogosult más színészi szerepet vállalni, de egyéb színészi feladataival, előadásaival szemben a megbízó egyeztetési elsőbbséget élvez.

Összességében megállapítjuk, hogy a kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó gazdasági műveletek végrehajtásában szemléletes fejlődés tapasztalható. Megállapításunkat az áttekintett iratok, dokumentumok és bizonylatok adatait támasztják alá. A terület kockázati besorolása alacsony.

Javaslatok:

Az ellenőrzés intézkedést igénylő javaslat megfogalmazását nem tartotta indokoltnak, ezért az Intézménynek Intézkedési Terv készítési kötelezettsége nem keletkezett.

Az ellenőrzés időtartama: 2021. november 23. - 2021. december 10.
(2022. évre áthúzódó vizsgálat)

Intézkedési terv készítésének szükségessége: nem

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

7. BTG Budaörsi Településgazdálkodási Nonprofit Kft. szervezetirányítási rendszerének vizsgálata

Az ellenőrzött szerv megnevezése: BTG Nonprofit Kft.

Az ellenőrzés tárgya: a szervezeti integritás irányítás menedzsment összetétele és hatékonysága

Az ellenőrzés célja:

Annak megállapítása, hogy a BTG Nonprofit Kft. –nél milyen színvonalon valósították meg az integritásirányítás komplex feladatának működtetését.

Az ellenőrzés típusa: Rendszerellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 34-3 /2021.

Jelentősebb megállapítások:

Az ellenőrzés célja az volt, hogy értékeljük a BTG: Nonprofit Kft. integritásirányítással kapcsolatos szabályzat-rendszerének *működtetését* és ezzel összefüggésben azt, hogy a belső eljárásrendek segítségével milyen színvonalon sikerült megvalósítani a társaság alapfeladatainak tulajdonosi és lakossági elvárások szerinti ellátását.

2021. év vonatkozásában megállapítjuk, hogy az Önkormányzat 100 % -s tulajdonú gazdasági társaságában olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer működött, amely kiterjedt a társaság valamennyi tevékenységére és ágazatára. A Nonprofit Kft. egységes módszertan és eljárások alkalmazásával a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek fókuszba állításával törekedett a társaság kockázatainak minél szélesebb körű azonosítására. A rendszer biztosította a kritériumok szerinti értékelést, valamint a válaszingedmények bevezetését és nyomonkövetésének lehetőségét.

A Nonprofit Kft. ellenőrzése során is figyelembe vettük a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. évi (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.) azon előírásait, amelyek interpretálhatók az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság belső kontrollrendszerére is. A Bkr. alkalmazására annak a filozófiai elvnek alapján kerítettünk sort, hogy az önkormányzati tulajdonú Kft. integritási helyzetét hasonló jogszabályi normák alapozzák meg, mint a tulajdonosét.

2020-ban a Nonprofit Kft vezetésének sikerült a szervezet „*sértetlenségét*” integritását tovább erősítenie. Ezt az eredményt az integritásirányítási rendszer kiegészítésével, fejlesztésével érte el. A rendszerrel a vezetés biztosította a szervezeti kultúra egységét, az értékek, elvek, célkitűzések és szabályok meghatározását.

Tudatosan és szervezett formában jelent meg a társaság működtetésében a szervezeti integritás, amely azt jelenti, hogy a BTG Nonprofit Kft. a jogszabályok és a tulajdonos által meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelően működött.

Az Integritási Jelentésben bemutatott integritásmenedzsment értékelő lapok összesített eredményei és az egész éves kockázatkezelési tevékenység alapján – melynek része a Bkr. szerinti belső kontrollrendszer permanens értékelése – azt a következtetést vonta le az ellenőrzés, hogy a jogszabályokban bekövetkezett szemléletváltozást a BTG Nonprofit Kft. végrehajtotta a gyakorlatban.

A társaság működtetésének szabályozottságát és a működtetés erősségét az integrált kockázatkezelés és a szervezeti integritást sértő események értékelvűségeen alapuló kezelése növelte, így az integritás is erősödött.

A szervezeti stratégia kialakításának egyik eszköze a belső kontrollrendszer különböző elemeinek rugalmas és ésszerű alkalmazása, tekintettel a feladatok dinamikájára és változékonyságára. Az integritásmenedzsment értékelésének fontos része a már évek óta funkcionáló belső eljárásrendek és szabályzatok egymással összefüggő működtetése. Az ezekben megfogalmazott irányelvek vegyes típusúak, tartalmazzák a szabály alapú elemeket és az értékelvűség elemeit is. A várhatóan erősödő újabb és újabb környezeti kihívásokra egymást helyettesítő erkölcsi normákkal megerősített szabályozókkal és kontrollokkal készülhet fel a társaság.

A jó közszolgáltatás alapja a társaságba vetett lakossági és fogyasztói bizalom. A társaságnak ezért ehhez a növekvő felelősséghez szükséges alkalmazkodnia egyre komolyabb társasági és adminisztratív képességek kialakításával. A fogyasztói bizalom szinonim az átlátható és a korrupciómentes működés és gazdálkodás fogalmával.

A tulajdonos Önkormányzat integritásirányítási rendszerét elvek és kritériumok mentén alakította ki. *Miután a társaság feladatainak meghatározó része a tulajdonostól delegált közszolgáltatási feladat, ezért a Kft-ben is erősíteni kellett az értékelvűség és az etikai elvek gyakorlati megjelenítését a kemény kontrollokkal történő ésszerű harmonizációjában.*

A BTG Nonprofit Kft. Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének Eljárásrendje a szervezeti integritást sértő események kezelésén keresztül – beleértve a klasszikus szabálytalanságokat és az etikai értékek megsértését is – alkalmas arra, hogy a társaság rendelkezésére álló anyagi tőke és szellemi potenciált a hatékony közszolgáltatás lebonyolításán keresztül a fogyasztói (lakossági) érdekek szolgálatába állítsa.

A gazdasági élet valamennyi szereplőjének, így a BTG Nonprofit Kft-nek is a környezetükből a szabályozásból, a gazdálkodásukból és működésükből, a személyi állományukból, illetőleg kontrolltevékenységeikből származó számtalan kockázattal kellett szembenéznie a vizsgált időszakban. A latens és már jelenlévő kockázatokra reagálni kellett, elemi szükségletként jelentkezett a veszélyek kezelése, menedzselése.

A témakör jellegéből adódóan nem minden kockázat volt elhárítható vagy kizárható. A Társaság esetében a vállalat közszolgáltató jellegéből adódóan számos külső kockázati tényező negatív hatását objektív okokból nem tudták elkerülni a feladatellátási kötelezettség miatt. Más esetben a kockázat azért nem volt elhárítható, mert a negatív hatás csökkentéséhez szükséges bevezetendő eljárások gyakorlatilag működésképtelenné tennék volna a szervezetet.

Fejlesztendő területek az integritásmenedzsmentben:

- Szabályozni kell a külső szakértők alkalmazásának feltételeit.
- Célszerű a Belső Kontroll Kézikönyv elkészítése.
- Lehetőség szerint a szervezet vezetői, vagy azok egy része vegyenek részt legalább egy a korrupció elleni fellépéssel, az etikus működéssel vagy az integritással kapcsolatos képzésen.
- Szükséges a kockázati tényezők dokumentálása egyedi nyilvántartó lapokon.

Összegezőként rögzíthető, hogy az integritásirányítás különböző területein a korábbi évekhez képest tudatosabban valósultak meg a szervezeti célok elérését célzó integritási technikák és módszerek. A társaság által elvégzett belső értékelések eredményeként felszínre kerültek olyan problémák, amelyek megoldása nélkülözhetetlen a közszolgáltatási feladatok ellátása minőségének javítása érdekében.

Javaslatok:

1. Szükséges szabályozni a külső szakértők alkalmazásának feltételeit az átláthatóság növelése érdekében.
2. Célszerű olyan Belső Kontroll Kézikönyv elkészítése, amely irányelveket fogalmaz meg a339/2019. (XII.23.) Korm. rendelet rendelkezéseihez és a társaság működése jellegéhez igazodva.
3. Lehetőség szerint a szervezet vezetői, vagy azok egy része vegyenek részt legalább egy a korrupció elleni fellépéssel, az etikus működéssel vagy az integritással kapcsolatos képzésen.
4. Szükséges a kockázati tényezők dokumentálása egyedi nyilvántartó lapokon.

Az ellenőrzés időtartama: 2021. december 14 – 2021. december 31.

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető
Tóth Attila irodavezető

8. Budaörs Város Önkormányzat civil és egyéb szervezetek részére nyújtott 2020. évi támogatásai elszámolásának vizsgálata

Az ellenőrzött szervek megnevezése:

- Lyra Dalkör Budaörsi Német Hagyományőrző Egyesület,
- Budaörsi Chor -Társ Zenei Közösség,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület,

Az ellenőrzés tárgya: a támogatott szervezetekkel kötött támogatási szerződések tartalmának és az elszámolások bizonylatainak ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja:

Annak megállapítása, hogy a civil és az egyéb szervezeteknek nyújtott támogatások elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés típusa: Pénzügyi- szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzés azonosítója (iktatószám): XXII/ 6 /2022.

Jelentősebb megállapítások:

Az ellenőrzés célja a vizsgálatba bevont szervezetek által 2020. évben a Budaörs Város Önkormányzatától kapott támogatások felhasználása szabályszerűségének felülvizsgálata volt. Az ellenőrzés tárgyát képezte a támogatottakkal kötött szerződések feltételrendszerének felülvizsgálata, illetőleg az előírt pénzügyi beszámolók tartalmának és formájának az ellenőrzése.

A vizsgált két civil szervezettel a támogató önkormányzat Támogatási Szerződést, a szociális szolgáltatásokat ellátó szervezettel pedig Ellátási Szerződést kötött.

A Lyra Dalkör Egyesülettel és a Budaörsi Chor- Társ Zenei Közösséggel kötött Támogatási Szerződések feltételrendszere biztosítja a támogató Önkormányzat érdekeit szolgáló jogi garanciákat. A támogatásról szóló beszámoltatás szabályait világosan rögzítik a Támogatási Szerződések. A Beszámoló szöveges és számszaki részből tevődik össze. A pénzügyi elszámoláshoz csatolni kellett egy összesítő táblázatot, valamint a táblázat adatait alátámasztó bizonylatok másolatait.

A Támogatási Szerződésekben meghatározták a záradékolási és hitelesítési kötelezettséget, valamint annak formai követelményeit.

A két civil szervezet teljesítette a Támogatási Szerződésben foglalt kötelezettségeit a vizsgált időszakra vonatkozóan. határidőre benyújtották a szöveges szakmai beszámolót és az összesítő elszámolásokat. Az összesítő elszámolások adatait a hitelesített és záradékolt számlamásolatok számai alátámasztották. Támogatási időszakon kívüli időpontra elszámolás nem történt. A benyújtott bizonylatok tartalmának áttekintése után megállapítottuk, hogy a támogatási összeget a támogató civil szervezetek rendeltetésszerűen használták fel.

A Máltai Szeretetszolgálattal kötött ellátási szerződésben rögzített szociális feladatokat az egyesület szakmai beszámolójának alapján haladéktalanul teljesítették. a pénzügyi elszámolás dokumentumai (bérkartonok és egyéb igénybevett szolgáltatásokról szóló számlák) számszakilag megegyeznek a nyújtott támogatás összegével. A támogatott szervezet pénzügyi tájékoztatója – amely becsült adatokkal készült – a jövőben nem fogadható el az elszámolás dokumentumaként.

Összességében a Máltai Szeretetszolgálat rendeltetésszerűen teljesítette az Ellátási szerződésben meghatározott szakmai feladatait. A pénzügyi elszámolás dokumentumait a jövőben Budaörs Város Önkormányzatának az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 31/2020.(XII.16.) számú rendeletének tartalma és formája szerint szükséges kitölteni.

A 2020. évre nyújtott önkormányzati támogatás elszámolásának szabályszerűsége a Líra Dalkör Egyesület és a Budaörsi Chor -Társ Zenei Közösség vonatkozásában kielégítő színvonalú, a Máltai Szeretetszolgálat esetében elfogadható szintű. Következésképp a két civil szervezetnél a vizsgált terület kockázati besorolása alacsony, a szolgáltatást végző Egyesület vonatkozásában pedig közepes.

Javaslatok:

1. A jövőben a pénzügyi elszámolásokat Budaörs Város Önkormányzatának az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 31/2020.(XII.16.) számú rendelete szerint szükséges elkészíteni.
2. A jövőben a támogatási és egyéb szerződéseket Budaörs Város Önkormányzatának az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 31/2020.(XII.16.) számú rendelete szerint szükséges elkészíteni.

Az ellenőrzés időtartama: 2021.12.31. - 2022. 02.15.

(2022. évre áthúzódó vizsgálat)

Intézkedési terv készítésének szükségessége: igen

Az ellenőrzést végezte: Oderszkyné Miczkó Erika vizsgálatvezető

Tóth Attila irodavezető

Terven felüli és soron kívüli vizsgálatot az Önkormányzat és a Hivatal vezetése nem rendelt el. A soron kívüli ellenőrzésekre tervezett munkaidő kapacitást teljes egészében tanácsadási tevékenységre fordítottuk-

I/1/b Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalója.

A tárgyévben végrehajtott terv szerinti ellenőrzések során megállapított tények nem vetették fel fegyelmi, büntető vagy szabálysértési eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság alapos gyanúját.

**I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tevékenységek bemutatása
[Bkr. 48.§ a) b)]**

Szakmai álláspontunk szerint a belső ellenőrzési tevékenységet biztosító összetett feltételrendszer legfontosabb elemei az olyan szakmai garanciák, amelyek környezetében a belső ellenőr nincs akadályoztatva abban, hogy elegendő megbízható és érdemi információkat tárjon fel, amelyeket a vezetés hasznosíthat.

A Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 6110 számú irányelve szerint a megszerzett információkat bizalmasan kell kezelni, azokat kizárólag a belső ellenőrzési tevékenység ellátásához szabad felhasználni. Az irányelvben meghatározott kötelezettség teljesítéséhez megfelelő technikai és szervezeti feltételek biztosítása szükséges. A Hivatal vezetése az irányelvek teljesülését szabályozottsági és munkaszervezési aspektusból egyaránt elősegítette.

A belső ellenőrzés másik fontos funkciója a Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 6200 számú irányelvében szerepel. Ez a standard határozza meg teljeskörűen az ellenőrzési tevékenység minőségi paramétereit. Nevezetesen ajánlást fogalmaz meg a gazdaságosság a hatékonyság és az eredményesség követelményeinek érvényesítésével kapcsolatban a lehetőségekhez képest legmagasabb szintű ellenőrzési bizonyosság elérése céljából.

Az ellenőrzési bizonyosság szintje azt fejezi ki, hogy az ellenőrzés alapján kialakított megállapítások, következtetések illetőleg javaslatok milyen mértékben helytállóak, megalapozottak és megbízhatóak. *Önértékelésünk szerint a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai által elért ellenőrzési bizonyosság elérte azt a szintet, ahol az ellenőrzési kockázat a lehetőség szerinti legalacsonyabb.*

A bizonyosságot adó tevékenység tartalmát Bkr. 21.§ (2) bekezdése rögzíti. A szakmailag összetett, széles spektrumra kiterjedő, de ezzel egyidejűleg egymással szervesen összefüggő tevékenységek végrehajtása alapos és a jogszabályi környezet minden elemére kiterjedő előkészítő és szervező munkákat igényelt.

Különös jelentőséggel bír, hogy a belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége körében kiemelt, minden mást megelőző feladata a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályi megfelelőségének vizsgálata és értékelése. A belső kontrollrendszer egészének, illetve alrendszerének ellenőrzéséhez rendkívül magas szintű kognitív és differenciált ismeretek

szükségesek. Az ismeretanyag megszerzésének és alkalmazásának feltétele egy legalább ugyanilyen magas szintű szervezeti kultúra és értékelvűségen alapuló integritásmenedzsment működése a Hivatalban.

A komplex követelményrendszer teljesítésének személyi és szervezeti feltételeit a jegyző megteremtette. A Bkr. 21. §. (2) bekezdésében részletezett szintű bizonyosságot adó tevékenységet akadályozó tényező nem merült fel 2021-ben.

Kiszámítható ellenőrzési metodikákkal annyiban segítettük a realizálási eljárásokat, hogy nem állítottuk váratlan helyzetek elé az ellenőrzötteket, akik így nyugodt körülmények között tudtak felkészülni a jogszabályban előírt és a nem kötelező szakmai megbeszélésekre.

Álláspontunk szerint hatékonyabb a megállapítások hasznosítása azokban az esetekben, amikor az érintett ellenőrzöttek folyamatos tájékoztatást kapnak az ellenőrzés egyes szakaszainak publikálható részeredményeiről, illetőleg közvetlenül bevonjuk a kompetens személyeket egyes szakmai kérdések megvitatásába.

A konzultatív hozzáállás válaszreakciója általában az ellenőrzött szervek vezetőinek és dolgozóinak hasonlóan pozitív munkamagatartása. Az ellenőrzési módszerek stabilitása és az etikai kódex által megengedett nyitottság tapasztalatink szerint növeli az ellenőrzött szervezetek vagy szervezeti egységek vezetőinek affinitását az esetlegesen tőlük szakmailag távolabb álló témakörök megismerése és befogadása irányában.

Az ellenőrzési tevékenységet szervezeti, tárgyi technikai feltételrendszerében és önállóságának biztosításában semminemű tényező nem akadályozta. Az ellenőrzési célok érdemi megvalósítását, az ellenőrzött területek működésének, gazdálkodásának fejlődését az előző évhez viszonyítva lényegesen kevesebb esetben nehezítették azok a magatartásformák, amelyek az eljárási fegyelem betartásával kapcsolatosak.

1/2/a) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.

A Budaörs Város Önkormányzat és a Budaörsi Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata a hatályos jogszabályok szerint egyértelműen rögzíti a Belső Ellenőrzési Iroda jogállását és a szervezetben elfoglalt helyét.

A belső ellenőrzési tevékenységet önálló szervezeti egység keretében 2021-ben is két fő végezte a Jegyző közvetlen irányítása alatt Budaörs Város Önkormányzatánál.

A belső ellenőrzés hatóköre a jogszabályi meghatározottság és az Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal SzMSz-e, valamint megállapodások alapján kiterjed a Budaörsi Polgármesteri Hivatalra, az Önkormányzat által fenntartott, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervekre, valamint a budaörsi székhelyű Nemzetiségi Önkormányzatokra, valamint az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságra. Megállapodás alapján a hatókör kiterjed a Budaörsi Német Nemzetiségi Önkormányzat irányítása alá tartozó önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervre a Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményre is.

A bizonyosságot adó és a tanácsadó tevékenység körében ellátandó feladataikat a belső ellenőrök előre megtervezett munkamegosztás alapján végezték a Bkr. 15.§ (7) bekezdés a) pontjában meghatározott jogviszonyban, *köztisztviselőként*.

A Bkr. 22.§ (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak alapján az irodavezető koordinációs és szervezési tevékenysége keretében biztosította, hogy minden a belső ellenőrzés hatókörébe tartozó vizsgálat a jogszabályok és a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvében foglaltak szerint végrehajtásra kerüljön.

A Bkr.-ben részletezett előkészítési, szervezési, végrehajtási és realizáló-értékelő feladatokat egyaránt az irodavezető és a belső ellenőr látta el 2021-ben. Külső erőforrás bevonására nem került sor.

A Belső Ellenőrzési Iroda munkatársai rendelkeznek a Bkr. 24.§ (2) bekezdésében rögzített képzettségi követelményekkel és a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciákkal, valamint tapasztalattal. Mindkét köztisztviselő rendelkezik az Áht. 70.§ (4) bekezdésében meghatározott engedéllyel, amely kizárólagos feltétele a tevékenység ellátásának.

Ennek megfelelően az irodavezető és a belső ellenőr is szerepel a belső ellenőrök hivatalos nyilvántartási rendszerében. Kétévente sikeres vizsgát tesznek a Bkr. 24.§ (7) bekezdésében meghatározott szakmai továbbképzési követelményekből, megszerezték a külön rendeletben szabályozott „ÁBPE továbbképzés” meghatározott moduljaiban előírt képesítést.

A Magyarországi államháztartási standardok 3500 számú irányelve szerint a belső ellenőrnek folyamatosan fejlesztenie kell szaktudását és egyéb képességeit. Az idézett irányelv szoros összefüggésben áll az ellenőrzés megváltozott szakmai követelményeivel. A szakmai fejlődés 2021- évre meghatározott iránya a belső kontrollrendszerek működtetésében szerzendő ismeretanyag további bővítése és az integritással kapcsolatos elméleti szakanyag, valamint a gyakorlati hasznosítás módszereinek elsajátítása volt. 2021-ben az egészségügyi veszélyhelyzet fennmaradása miatt a képzési formák közül elsődlegesen az önképzés került előtérbe.

Az értékelvűség kategóriáját preferáló ismeretanyag használatára a bizonyosságot adó tevékenység során a belső kontrollrendszerek működésének értékelésében került sor. A tanácsadói tevékenységben szintén magas intenzitással alkalmaztuk az új szemléletű jogszabályban is deklarált ismeretanyagot, főként az integrált kockázatkezelés módszertanának kialakításában, valamint a szervezeti integritást sértő események kezelése területén.

Tárgyévben is az ellenőrzési tevékenység fókuszában maradt a tanácsadói tevékenység, amely a preventív jelleget erősíti. Az ehhez szükséges módszeres rendszerszemléletű gondolkodás, a diverzifikált szaktudás és a kreatív megoldások készségének továbbfejlesztése érdekében az irodavezető a Bkr. 22.§ (2) bekezdés c) pontjában előírt szerint járt el.

A Belső Ellenőrzés szakmai gyakorlatának Nemzetközi Normái szerint a belső ellenőrzést végzők munka-magatartásformájának kötelező irányadó dokumentuma a Belső Ellenőrök Etikai Kódexe. Az irányelv jogszabályi megjelenítése a Bkr. 17.§ (3) bekezdésében található. Az etikai normarendszer elemei beépültek a Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyvébe. A Hivatal belső

ellenőrei az államháztartásért felelős miniszter által kiadott és a kézikönyvben szereplő Etikai Kódex normái szerint alakították ki vizsgálati módszereiket és szakmai attitűdjeiket.

Összességében megállapítjuk, hogy az iroda munkatársainak magatartása, hozzáállása szakmailag és etikailag elfogulatlan volt 2021. évben.

A szakértelem és kellő szakmai gondosság biztosítéka a Hivatalban foglalkoztatott belső ellenőrök Bkr. 24. §-ban meghatározott szakmai követelményeinek megléte, illetve a jegyző folyamatos szakmai kontrollja a tevékenység felett.

A stabil szakmai alapok mellett az előítélet-mentesség, a józan szakmai ítélőképesség is hozzájárult a tárgyilagosság megtartásához.

A hazai standard tiltó rendelkezését betartva a belső ellenőrök nem végeztek operatív tevékenységet a Polgármesteri Hivatal feladatainak ellátásában, nem gyakoroltak és nem gyakorolnak döntési jogot.

A következő táblázat a Belső Ellenőrzési Iroda munkatársainak tervezett és tényleges ellenőri napjait mutatja be ellenőrzött szervenkénti bontásban.

(a táblázat tartalmát és szerkezetét a PM útmutató határozta meg)

**Létszám és erőforrás
2021. év**

PM. 1. számú melléklet

PM. 1. számú melléklet

Költségvetési szerv neve:	Belső ellenőr közszolgálati jogviszonyban ¹	Saját erőforrás összesen ²	Külső szolgáltató ³	Külső erőforrás összesen ⁴	Bruttó Erőforrás összesen	Megállapodás alapján ellátott belső ellenőrzés esetén	Az adott szervezetre fordított erőforrás összesen (korrekciós oszlop)	Adminisztratív személyzet ⁵						
Budaörsi Polgármesteri Hivatal	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény
	belülteni tervezett létszám (fő) ⁶	rendelkezősre átló létszám (fő) ⁷	ellenőri nap	fő	ellenőri nap	ellenőri nap	más szervezetre fordított kapacitás (-) ellenőri nap	más szervezethek az adott szervezetre fordított kapacitása (+) ellenőri nap	ellenőri nap	becülteni tervezett létszám (fő)	rendelkezősre átló létszám (fő)			
Budaörsi Polgármesteri Hivatal (4-4b)	0,00	0,00	2,00	2,00	210,00	210,00	0,00	0,00	0,00	210,00	210,00	0,00	0,00	0,00
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal	0,00	0,00	2,00	2,00	210,00	210,00	0,00	0,00	210,00	210,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Hozzárendelt szervek összesen														

I/2/ b). A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §)

A Bkr. 18-19.§. jogszabályi szintre emeli nemzetközi és a hazai belső ellenőrzési standardok irányelveit, amelyek rögzítik, hogy a belső ellenőrnek függetlennek kell lennie és tárgyilagosan kell végezni a munkáját.

A Hivatal vezetése és a Belső Ellenőrzési Iroda részleteiben a következőképpen tett eleget és mutatott megfelelést ezen jogszabályi elvárások tekintetében.

A jegyző a szervezeti függetlenség biztosításán kívül, úgy alakította ki a belső ellenőrzés munkavégzésének szellemi és technikai környezetét, hogy lehetőség szerint ne legyen olyan befolyásoló tényező, amely veszélyeztetné a belső ellenőrzés elfogulatlan véleményalkotását.

A Belső Ellenőrzési Iroda tevékenységét a jegyzőnek közvetlenül alárendelve végzi, és véglegesített jelentéseit közvetlenül neki és a polgármesternek küldi meg. Ezt a Bkr. 18.§-a kogens rendelkezésként határozza meg.

A Bkr. 19.§. (1) bekezdése alapján a jegyző önállóságot biztosított az Éves Ellenőrzési Terv kidolgozásában, a kockázatelemzési módszerek alkalmazásában, az ellenőrzési programok elkészítésében, az ellenőrzési módszerek kiválasztásában, és az ellenőrzési jelentések összeállításában. Ugyancsak önállóan és függetlenül jár el a belső ellenőrzés a következtetések és ajánlások kidolgozásában.

A Bkr. 19.§ (2) bekezdése szerint a belső ellenőrnek nem lehet döntési joga és nem vállalhat felelősséget a Hivatal ellenőrzési feladatokon kívüli egyéb tevékenységében. A jogszabálynak megfelelően a belső ellenőrök nem vettek részt a Polgármesteri Hivatal operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában és az irányítási tevékenységben sem.

A szervezeti struktúra felépítése következtében a Belső Ellenőrzési Iroda szakmai és szervezeti függetlensége biztosított, a belső ellenőrök nem rendelkeznek az ellenőrzött tevékenység feletti hatáskörökkel. A jogszabályi előírásoknak megfelelően nem vesznek részt a Hivatal működésével kapcsolatos döntések meghozatalában, pénzügyi tranzakciók kezdeményezésében, vagy jóváhagyásában. Nem irányítanak a Hivatal által alkalmazott, a belső ellenőrzésen kívüli szervezeti egységhez tartozó munkatársat. Pénzügyi kötelezettséget nem vállalnak.

I/2/c). Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20.§)

A Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 2400 számú irányelvének betartásával a belső ellenőrök tudatosan tartózkodtak az olyan konkrét folyamatok értékelésétől, amely felvetheti az összeférhetetlenség bekövetkezését.

Az objektivitás és a tárgyilagosság elvének érvényesítésével a belső ellenőrök nem kényszerültek semmilyen minőségi kompromisszumra. Az objektivitásra, illetőleg a komplex értékelésen alapuló magas színvonalú szakmai megállapításokra irányuló, szervezeti alapokon nyugvó pozitív késztetés és inspiráció kényszer nélküli fenntartása volt a legfontosabb biztosítéka és garanciája a költségvetési ellenőrzés hatékonyságának.

Az összeférhetetlenség kizárásának másik fontos tényezője a hazai standardok 2120 számú irányelvének figyelembevételéből következett, melynek alapján a jegyző biztosította, hogy a belső ellenőrzés befolyástól mentesen döntött a vizsgálatok hatókörének meghatározásáról, a vizsgálati módszerek kiválasztásáról, a munka elvégzésének módszereiről és az eredmények kommunikálásának formájáról.

A beszámolási időszakban a belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési irodavezető tekintetében az összeférhetetlenség Bkr.-ben leírt esetei nem álltak fenn. Az összeférhetetlenségi esetek bekövetkezésének lehetőségét az irodavezető valamennyi ellenőrzés előkészítési szakaszában vizsgálta.

I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása [Bkr. 25.§ a) - e) pontok]

A belső ellenőrök – érvényesítve a Bkr. 25.§-ban biztosított jogosítványukat – betekinthettek az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minősített adatokba, üzleti és gazdasági titkot tartalmazó iratokba, a közszolgálati alapnyilvántartásba és egyéb dokumentumokba a meghatározott adatvédelmi előírások betartása mellett. Az ellenőrzött szervezeti egységek vezetői minden esetben közreműködtek az adatszolgáltatásban az ellenőrzési cél elérése érdekében, amely egyben a közös hivatali célt is képviselte. A belső ellenőri jogok érvényesítését semminemű körülmény nem korlátozta.

I/2/e) A Belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

A feladatellátást meghatározó mértékben befolyásoló akadályozó tényező nem merült fel 2021-ben. A jegyző biztosította azt a függetlenségi szintet, amely lehetőséget teremtett a belső ellenőrzési szervezeti egység számára a felső vezetéssel történő közvetlen információ áramoltatás megvalósításához. A szervezeti függetlenség megteremtésével létrejött az a normákban elvárt állapot, hogy nem állt fenn olyan feltétel, amely veszélyeztette volna a belső ellenőrzés elfogulatlanságát. Az ellenőrzések tárgyi technikai feltételrendszere nem változott az előző évekhez viszonyítva. Összességében mind az elhelyezés, mind az ergonómiai feltételek, és a technikai ellátottság megfelelő, biztosítja a zavartalan munkavégzést.

Az éves terv feladatainak elvégzése során a teljes munkaidőalap felhasználásra került a tartalékidővel együtt.

I/2/f) Az ellenőrzések nyilvántartása (Bkr. 22.§. és 50.§)

A Bkr. 22.§ (2) bekezdés b) és e) pontjában rögzített nyilvántartások vezetéséről a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője gondoskodott. A hivatkozott jogszabályi szakasz (2) bekezdésében szereplő tartalom jelenik meg a nyilvántartásokban.

I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tapasztalatok alapján szükséges az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzatai

tartalmának, egymással való összhangjának folyamatos felülvizsgálata. A tevékenység során indokolt a tanácsadás intenzitásának fokozása, illetőleg a gyakorlati megvalósítás eredményességének javítása érdekében esettanulmányok helyszíni konzultáció keretében történő bemutatása, illetőleg a gyakorlat szimulálása.

A BTG Nonprofit Kft. 2022. évi integrált kockázatkezelési tevékenységében minden eddiginél erőteljesebb figyelmet kell fordítani a finanszírozhatóság problémáira, és a költséghatékonyság kérdéseire. A szervezetet 2020 elejétől olyan szintű külső kockázati tényezők hatásai veszélyeztetik, amelyek - legalábbis átmenetileg – a feladatok és az erőforrások viszonyának teljes felülvizsgálatát igénylik. Ezekhez az elemzésekhez a belső ellenőrzés eszközzrendszerével szükséges hozzájárulni.

A vizsgálati módszerek alkalmazásában preferálni kell a rendszerszemléletet, mivel az államháztartás működésének és gazdálkodásának központi szabályozása rendszerek és alrendszerek egymásra visszaható kölcsönhatására alapozza a közfeladatok ellátását.

Szükséges a szervezeti célokkal szorosan összefüggő feladatok kontrolltevékenységeinek előzetes és utólagos ellenőrzése abból a célból, hogy a különböző típusú kontrollok automatikusan működjenek, minimálisan olyan szinten, hogy hibásan elvégzett munkaműveletet ne engedjenek át a következő fázisba.

Az Önkormányzatunknál és a Hivatalunknál működtetett rendszerek összehangolását tanácsadással is segíteni kell, mivel az egyes önállóan jól funkcionáló rendszerek nem minden esetben kompatibilisek más ugyancsak önmagában kifogástalanul működő rendszerrel.

A belső ellenőrzésnek a jövőben is figyelmet kell fordítani a vezetés segítésére a helyes kockázatkezelési módszerek kiválasztásában, az integritásmenedzsment fejlesztésében és a jogszabályokban előírt vagy a jegyző által elrendelt jelentési kötelezettségek kötelezően előírt határidőben történő végrehajtásában.

Továbbra is prioritást kell szentelni annak, hogy a nemzetközi és a hazai normák, valamint a Bkr. szakaszainak maradéktalan végrehajtásával, egyidejűleg a budaörsi sajátosságok figyelembevételével minden jogszabályban megengedett eszközzel segíteni szükséges az Önkormányzat gazdálkodása biztonságának stabilizálását és a különböző jogszabályokban előírt szabályozottsági, szabályszerűségi és eredményességi követelmények betartatását.

A Belső Ellenőrzési Iroda az ellenőrzések hatékonyságának és a tanácsadó tevékenység fejlesztése érdekében néhány módszertani változást tervez. Az új megközelítés szerint a magas kockázatú területek alapidokumentumainak és a gyakorlati megvalósítás iratainak kijavítása hatékonyabb javulást eredményezhet a közpénzfelhasználás szabályozottságában és átláthatóságában. A korábbi gyakorlat a múlt hibái alapján következtetett a jövőbeni veszélyeztetettségi szintre.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48.§ a) - c) pont)

A Belső Ellenőrzési Iroda tanácsadási tevékenységével hozzájárult egy olyan beszámoltatási rendszer kialakításához, amely egyrészt integrált, másrészt elemzi és értékeli az integritási kockázatokat a szervezeti célok függvényében. Az ilyen típusú feladatellátást a Bkr. 21.§ (4) bekezdésében meghatározott tanácsadási tevékenység keretében láttuk el.

A tanácsadói tevékenységbe tartozó másik lényeges terület a vezetőség szakértői támogatása a kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési rendszerek folyamatos továbbfejlesztésében.

A Bkr. 37.§ (1) bekezdése meghatározza a tevékenység ellátásának módját, amely felkérés alapján, írásban vagy szóban történhet. A felkérésnek tartalmaznia kell a tanácsadó tevékenység tárgyát, célját, valamint a tevékenység elvégzésének formáját és határidejét. Hivatalunkban írásos tanácsadási tevékenységre megbízást a jegyző adhat.

Különböző szintű vezetői felkérésekre tárgyévben is számos kérdés érkezett irodánk részére tanácsadás céljából. Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek vezetői a leggyakrabban a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos jogszabály értelmezési kérdésekben, a jogszabályokban elő nem írt helyénvalósági dokumentumok elkészítéseinek módszereire vonatkozóan, illetőleg az integrált kockázatkezelés tárgykörében kértek segítséget Irodánktól.

A tanácsadási tevékenység elvégzése során az Iroda minden esetben figyelembe vette a tanácsadást kérő igényeit és célkitűzéseit, de a tárgykörben kialakított véleményét kizárólag a tényekre, a jogszabályi előírásokra és a szakmai tapasztalatokra alapozva fogalmazta meg.

A következő táblázatban az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal működése és gazdálkodása szempontjából általunk jelentősnek minősített tanácsadói tevékenységünket foglaljuk össze.

Sorszám	Megrendelő szervezet	Tárgy	Eredmény
1.	Jegyző	Az integritásmenedzsment fejlesztési lehetőségei.	Intézkedési terv formájában jelentek meg azok a feladatok, amelyek a legfelsőbb szintű beavatkozást igényeltek a belső kontrollrendszer komplexitásának erősítése érdekében.
2.	Jegyző, Aljegyző	Az integrált kockázatkezelési elméletével és gyakorlati lebonyolításával kapcsolatos kérdések.	A Hivatalban megerősödött a folyamatalapú integrált kockázatkezelés, melynek résztevékenységei specifikálódtak, és a veszélyhelyzetben is alkalmassá váltak cselekvési programok kialakítására.
3.	Az önkormányzati irányítás alá tartozó intézmények vezetői	Az integritással összefüggő jogszabályokban elő nem írt szabályzatok és eljárásrendek tartalma és elkészítésének módszere.	Az intézmények vezetői összeállították a panaszkezeléssel, ajándékok elfogadásával és egyéb etikai normákkal összefüggő szabályzataikat, melyek hatályba léptetésével csökkent az integritási kockázatok szintje.
4.	Az önkormányzati irányítás alá tartozó intézmények vezetői	A külső ellenőrzésekről készítendő nyilvántartás és beszámoló összeállításának módszere.	Valamennyi intézmény határidőre elkészítette a Bkr.-ben előírt nyilvántartását és beszámolóját.
5.	Budaörsi Latinovits Színház igazgatója	Az Integrált Kockázatkezelési szabályzat módosítására vonatkozó kérdések.	A módosított szabályzat követi a témakörben bekövetkezett jogszabályváltozásokat, és életszerűbb megoldási

			alternatívákat kínál a kockázatok csökkentésére.
6.	Budaörsi Latinovits Színház igazgatója	Helyénvalósági dokumentumok tartalma és formája.	Csökkent az intézményben az integritási és ezen belül a korrupciós kockázatok besorolási szintje.
7.	Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár igazgatója	Az integrált kockázatkezelés megkülönböztetése a klasszikus kockázatkezeléstől.	<ul style="list-style-type: none"> • Integrált Kockázati Leltár • Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv
8.	Valamennyi gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény vezetője.	A Bkr. szerinti Vezetői Nyilatkozat összeállításának módszerei.	Vezetői Nyilatkozat szabályszerű összeállítása.
9.	BTG Nonprofit Kft.	Integritás alapú menedzsment eszközrendszerének működtetése.	A Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelésének Eljárásrendjét módosították, és a gyakorlatot az eljárásrendhez igazították.
10.	BTG Nonprofit Kft	A belső kontrollrendszer átalakítása a köztulajdonban lévő gazdasági társaságokra vonatkozó 339/2019. (XII.23) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.	Az új kormányrendeletnek megfelelően átalakították a Nonprofit Kft. belső kontrollrendszerének valamennyi elemét.
11.	Az Önkormányzat által támogatott civil szervezetek	Az Éves pénzügyi beszámoló tartalmával és szerkezetével összefüggő kérdések.	A Képviselő-testület módosította az Önkormányzat témakörre vonatkozó rendeletét.
12.	Budaörsi Egyesített Bölcsődei intézmények vezetője	Tanácsadás az Ellenőrzési Jelentés megállapításaira készítendő Intézkedési Tervek tartalmáról és elkészítésének módszeréről.	<ul style="list-style-type: none"> • Integrált Kockázatkezelési Szabályzat összeállítása • Szervezeti Integritást Sértő Események Kezelése Eljárásrendjének összeállítása
13.	Jókai Mór Művelődési Ház igazgatója	A pénzkezelő helyeken beszédett készpénz csoportosításának alapelvei.	A nyilvántartásokban áttekinthetően elkülönítették a házipénztárból felvett ellátmány és a beszédett saját bevétel rögzítését.
14.	Budaörsi székhelyű Óvodák vezetői	Az intézkedési tervek elkészítése kötelezettségének keletkezése és azok összeállításának módja.	Az Állami Számvevőszék részére a jogszabályban előírt tartalmú és szerkezetű Intézkedési terveket készítették, melyeket az ÁSZ elfogadott.

A tanácsadó tevékenység részleteinek bemutatása:

1. Jegyző: *integritás menedzsment fejlesztési lehetőségei*

A beszámolási időszakban az Integrált Kockázatkezelési Terv végrehajtása és az „integritásmenedzsment értékelő lapok” tanúsága szerint megállapítottuk azt a tényt, hogy folyamatosan változó módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és

értékeinek figyelembe vételével, valamint a rendkívüli külső kockázati tényezők hatásainak figyelembe vételével a Hivatal vezetése minden részterületén fejlesztette az integritás menedzsmentjét. A menedzsment módszertanának korszerűsítése közvetlenül befolyásolta a belső kontrollrendszer működtetésének hatékonyságát.

A 2021.évre készített Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv végrehajtása – elsődlegesen a pandémia hatásai miatt – olyan követelményeket támasztott az Önkormányzat és a Hivatal vezetőire és munkatársaira, amelyeket csak proaktív és rendkívül összetett bonyolultsági fokú vezetési technikák alkalmazásával lehetett megoldani. A Hivatal vezetésének sikerült a szervezet integritását tovább erősítenie. Az egészségügyi veszélyhelyzet az integritásmenedzsment tagjaiból és az őket segítő munkatársakból a legkiválóbb szakmai kompetenciákat és emberi tulajdonságokat emelte felszínre. A már kialakított integritásirányítási rendszerrel, valamint a szakmai egyéni értékek aktivizálásával a vezetés biztosította a szervezeti kultúra egységét, az értékek, elvek, célkitűzések és szabályok meghatározását és végrehajtását.

A végrehajtás módszere az integritás fenntartásához szükséges útmutatás és tanácsadás erősítése, a megfelelés nyomonkövetése és adott esetben a megfelelés kikényszerítése volt.

Tanácsadás formájában a belső ellenőrzés hangsúlyozta a közösen képviselt értékek jelentőségét. Az értékelvűség fókuszba állításával a belső ellenőrzés kiemelte a hűséget és az elkötelezettséget a szervezeti célok elérése érdekében, a szakmai szempontok érvényesítését; a felelősségtudatot és a szakszerűséget; valamint azt a tisztességes magatartásformát, amellyel a Hivatal munkatársai tovább erősítették a közzsféra iránti bizalmat Budaörsön.

Felhívtuk a figyelmet a veszélyhelyzetben felerősítendő együttműködési készség közösségformáló erejére. A hivatali struktúra valamennyi szintjén megjelent az a tendencia, hogy tudását, gyakorlati tapasztalatait lehetőség szerint mindenki megosztotta munkatársaival. Erre a szükségszerűsége a belső ellenőrzés a realizálási eljárás szakaszában irányította rá a figyelmet, és tolmácsolta a Hivatal munkatársainak a vezetői utasítások, javaslatok interpretációját.

Álláspontunk szerint tanácsadási kötelezettségünkkel hozzájárultunk, hogy Hivatalunkban a közfeladatok kiemelkedő jelentőségéhez igazodva kellő figyelmet kap az integritás. A belső PR eszközeivel a belső ellenőrzés katalizátor szerepet vállalt a konfliktuskezelésben, illetőleg az esetleges integritási szabálysértések megoldási módszereinek közvetítésében az egyes mellérendelt szervezeti egységek között, valamint az irodák és a felső vezetés között.

2. A Jegyző, Aljegyző:

Az integrált kockázatkezelési elméletével és gyakorlati lebonyolításával kapcsolatos kérdések.

A belső ellenőr tanácsadó koordinációs tevékenysége jellegét tekintve két részre osztható: a technikai koordinációra és a személyorientált koordinációra. A belső ellenőrök tanácsadói, szakértői tevékenységének lényege, hogy megismertetik az érintettekkel az integrált kockázatkezelési tevékenység tartalmát és szakmai támogatást biztosítanak a kockázatkezelési lépések megfelelő végrehajtásához.

Az elmúlt év kockázatkezelési gyakorlatában a technikai koordináció keretében a tanácsadó információt kért be, információt és feladatot továbbított, megbeszélést hívott össze, és rögzítette azok eredményeit, részanyagokat gyűjtött be és egységes anyaggá dolgozta össze azokat. A technikai

koordináció részeként értelmezhető az integritásfejlesztési ciklus dokumentumainak részanyagokból és információkból való összeállítása, véleményezésre való megküldése, jóváhagyásra való felterjesztése, valamint az érintettekkel való megismertetése is.

A technikai koordináció fontos szerepet töltött be a kockázatkezelési rendszer működésében, önmagában azonban nem lenne képes biztosítani a kockázatok teljes és valós felmérését és a kockázatok kezelésére felhasználható lehetőségek hatékony feltárását. Szükséges volt a Kockázatkezelési Bizottság tagjainak és az egyes szakterületek vezetőinek bevonása a tevékenységbe.

A személyorientált koordináció egyrészt személyes hatásgyakorlást jelent másokra egy cél iránti közös erőfeszítés érdekében; másrészt a közös értékek és célok folyamatos kimunkálását és a körülményekhez igazítását foglalja magában. A tanácsadó szerepköre csoportfacilitátori, és tágabb körű folyamatfacilitátori szerepet is magában foglalt. A tanácsadó tehát csoportfacilitátor az integrált kockázatkezelési folyamat során megtartott csoportmunkák során, folyamatfacilitátor pedig általában az egész integrált kockázatkezelési folyamat során. A személyorientált koordináció bevezetésére első ízben a beszámolási időszakban került sor.

Hangsúlyozzuk, hogy az integrált kockázatkezelési folyamat nem egyszemélyes feladat. A tanácsadó kulcsszerepet lát el annak segítségével, de összességében a munka jelentős, nagyobb részét nem ő, hanem a folyamat többi részvevője végzi. Közvetítő és összefogó szerepet tölt be a Kockázatkezelési Bizottságban, ami jogkörében és feladatkörében jogszabályok által korlátozott, de ugyanakkor döntő fontosságú feladatkör.

A belső ellenőrök tanácsadási tevékenysége hozzájárult ahhoz a megállapított tényhez, hogy az integrált kockázatkezelés kialakított gyakorlata megfelelt a tevékenység funkciójának a beszámolási időszakban.

Megállapítjuk, hogy az egészségügyi veszélyhelyzet tartós fennmaradása miatt az egyes szervezeti egységek tevékenységét negatív irányba befolyásoló kockázatok hozzávetőlegesen megegyeztek a 2020. évben rögzítettekkel. Az egyes irodák kockázatfelelősei és vezetői által beküldött „*kockázatok és kontrollok nyilvántartása*” nyilvántartó lapok adatai az irodák meghatározó többségétől időben beérkeztek a kockázatmenedzser részére.

3. Az önkormányzati irányítás alá tartozó intézmények vezetői

Az integritással összefüggő jogszabályokban elő nem írt szabályzatok és eljárásrendek tartalma és elkészítésének módszere.

Az Állami Számvevőszék a beszámolási időszakban ellenőrzést tartott intézményeinkben „*Az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek integritásának monitoring típusú ellenőrzése*” témakörében. A témaellenőrzésről megjelent vizsgálati jelentés függelékében történt meg intézményeink integritási kockázat szempontjából történő besorolása. Tanácsadás után a vizsgált budaörsi intézmények meghatározó többsége alacsony kockázati besorolást kapott.

Az összességében pozitív értékeléshez a belső ellenőrzés hozzájárult tanácsadási tevékenységével a szervezeti integritás alapvető szabályozási feltételeinek intézményekben történő korrigálása módszerével. Az ÁSZ értékelési szempontjaiban jelentős szerepet játszott a helyénvalósági

dokumentumok meglétének, illetve megfelelőségének értékelése. Intézményeink egy részében nem rendelkeztek az ajándékok és egyéb előnyök elfogadásának szabályzatával, illetőleg a közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendjével. Az érintett intézményekben javaslatot tettünk az említett helyénvalósági dokumentumok ÁSZ részére összeállítandó Intézkedési tervben való szerepeltetésére és elméleti instrukciókat adtunk a szabályzatok tartalmára és elkészítésére vonatkozóan. Álláspontunk szerint ezzel eleget tettünk folyamatfacilitátori kötelezettségünknek, és egy új ellenőrzési megközelítést vezettünk be a közpénzügyi helyzet javítása érdekében, amely megegyezik az ÁSZ ajánlásai tartalmával.

4. Az önkormányzati irányítás alá tartozó intézmények vezetői

A külső ellenőrzésekről készítendő nyilvántartás és beszámoló összeállításának módszere.

A Bkr. 14.§ (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője gondoskodik a külső ellenőrzések koordinációjáról, és éves bontásban nyilvántartást vezet a külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról, a Bkr. 47. § (2) bekezdés szerinti tartalommal. Figyelemfelhívó levelet küldtünk az intézmények részére a jogszabályi kötelezettség teljesítése érdekében

A Bkr. 13.§ (1) bekezdése alapján egyértelműsítettük a külső ellenőrzések fogalmát és elméleti útmutatást adtunk a nyilvántartások alapján készítendő beszámoló tartalmáról. A tanácsadás eredménye, hogy az intézmények a Bkr. 14.§ (2) bekezdésében szereplő határidőig (tárgyévét követő év 01.31.) megküldték a beszámolókat a Belső Ellenőrzési Irodának.

5. Budaörsi Latinovits Színház igazgatója

Az Integrált Kockázatkezelési szabályzat módosítására vonatkozó kérdések.

Az intézmény rendelkezett hatályos Integrált Kockázatkezelési Szabályzattal (továbbiakban Szabályzat). A Szabályzat a hatályba léptetése óta eltelt időszakban néhány gyakorlati módszerében idejét múlttá vált. Az intézmény sajátosságaihoz való finomhangolásban adtunk tanácsot, melynek eredményeképpen a dokumentum teljes mértékben folyamatalapúvá vált.

6. Budaörsi Latinovits Színház igazgatója

Helyénvalósági dokumentumok tartalma és formája.

Az Állami Számvevőszék szervezeti integritás szabályozottsága tárgyában végzett vizsgálata során felvetette néhány, a jogszabályban elő nem írt eljárásrend bevezetésének lehetőségét. Mivel a Színház tevékenysége jellegében teljesen eltér más költségvetési szervek alaptevékenységeitől, ezért indokolttá vált az említett eljárásrendek specifikus kidolgozása. Az intézmény igazgatójával együttműködve sikerült olyan szabályzatokat összeállítani, amelyben megjelenik a művészeti tevékenység sajátosságaihoz igazodó szakmai követelmények és a jogszabályoknak megfelelő szabályozási elemek harmonizált egésze.

7. Gróf Bercsényi Zsuzsanna Városi Könyvtár igazgatója

Az integrált kockázatkezelés megkülönböztetése a klasszikus kockázatkezeléstől.

Az intézmény igazgatójával részletesen egyeztettük a Bkr.7 § (1) – (5) bekezdéseiben szereplő rendelkezések tartalmát, melynek eredményeként ártértékelt a hatályban lévő Integrált Kockázatkezelési Szabályzatának rendező elveit. Tárgyévben tanácsadást kért a Szabályzat egyes rendelkezéseivel kapcsolatban. Ezek a következők:

- ✓ Folyamatalapú Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv elkészítésének módszere
- ✓ Kockázati Leltár és „Kockázatok és kontrollok nyilvántartásának” összefüggései

Az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Tervvel kapcsolatban gyakorlati mintán keresztül mutattuk be, hogy az intézmény működésének mely folyamatait érinthetik külső vagy belső kockázatok. Rávilágítottunk az egyes folyamatok végrehajtásáért felelős személyek közötti együttműködés lényeges elemeire, és az integrált kockázatkezelés koordinációjáért felelős vezető feladataira.

8. Valamennyi gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény vezetője.

A Bkr. szerinti Vezetői Nyilatkozat összeállításának módszerei.

A Bkr. 1. számú mellékletében szereplő Vezetői Nyilatkozat kitöltése – melynek meghatározó részében a belső kontrollrendszer öt elemének tárgyi helyzetét kell értékelni – valamennyi költségvetési szerv számára kötelező. Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek vezetői számára évek óta gondot jelent a belső kontrollrendszer összefüggéseinek értelmezése. 2021-ben is tanácsot kértek 2020. évi Nyilatkozatok szakszerű megfogalmazásával kapcsolatban.

A belső ellenőrzés jogszabályi kötelezettség alapján folyamatosan figyeli az intézmények belső kontrollrendszerének szabályozottságát és működtetését. Tanácsainkat ezért közvetlen gyakorlati tapasztalatokra építettük.

Az intézmények belső kontrollrendszere – az általános fogalomrendszer azonosságai mellett – a szervezetek sajátosságaitól függően egy-egy részében különbözik egymástól. Az intézményi sajátosságok miatt a Vezetői Nyilatkozatok kisebb-nagyobb mértékben eltérnek egymástól. Tanácsadási tevékenységünk ezt valamennyi költségvetési szervre ki kellett terjesztenünk. A személyes konzultációk és a dokumentumok áttekintése után sikerült a vezetőket felkészíteni a jogszabálynak megfelelő szakmai színvonalú Vezetői Nyilatkozatok összeállítására.

Tanácsadói tevékenységünknek is köszönhető, hogy az Állami Számvevőszék 2021. évi vizsgálata során a Vezetői Nyilatkozatok megfelelőségében hiányosságot nem állapított meg.

9. BTG Nonprofit Kft. vezetői:

Integritás alapú menedzsment eszközszerének működtetése.

A BTG. Nonprofit Kft. vezetése ismételten felkérte Irodánkat, hogy tekintse át az általuk felkért külső szakértő kockázatkezelési tevékenységét.

A külső szakértő a szabályzat szerint hajtotta végre a kockázatelemzés és kockázatkezelési tevékenységet. Kérdőíveket töltetett ki, amelyeket szakszerűen elemzett, és az eredményeket összefoglaló jelentésbe foglalta. Elkészítette az Integritási Jelentést is.

Összeállították a Nonprofit Kft. Integrált Kockázatkezelési Tervét, és az Integritási Jelentésben beszámoltak annak végrehajtásáról. Megállapításaink szerint – tanácsadási jelleggel nyújtott instrukcióinkat figyelembe véve – a Kft. integritás menedzsmentje eredményesen használta a belső

kontrollrendszerrel összefüggő szabályzataiban rögzített eszközrendszert a szervezeti célok megvalósítása érdekében.

A külső szakértő tevékenysége során figyelembe vette a köztulajdonban lévő gazdasági társaságok belső kontrollrendszeréről szóló 339/2019. (XII.23) Korm. rendeletben pontosan megfogalmazott követelményeket.

10. BTG Nonprofit Kft

A belső kontrollrendszer átalakítása a köztulajdonban lévő gazdasági társaságokra vonatkozó 339/2019. (XII.23) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

A tanácsadói tevékenységünk kiterjedt az integritás menedzsment valamennyi résztvevő tevékenységére fókuszba állítva a kockázatkezelés gyakorlati technikáit. Részt vettünk a Kockázati Leltár társaságra jellemző rovatainak megszerkesztésére irányuló konzultációkon, illetőleg szimulációs formában lejátszottuk a kockázatelemzés fő és alfolyamatokra épülő mozzanatait. Segítséget nyújtottunk az Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Tervben szereplő veszélyeztetettség tényezők irányainak megadásában.

Konzultációt folytattunk az illetékesekkel az Integritási Jelentés három fő fejezetének tartalmi követelményeiről, és megtárgyaltuk a BTG. Nonprofit Kft. esetében alkalmazandó tartalmi elemeket és módszereket. Folyamatosan áttekintettük a külső szakértő által leadott dokumentumokat, és szakmailag minősítettük azokat. Megállapítottuk, hogy a BTG. Nonprofit Kft. integrált kockázatkezelési rendszere folyamatalapú, kiterjedtsége komplex a társaság tevékenységi körei tekintetében és figyelembe veszi az ágazati előírásokat.

2021. évben Nonprofit Kft. –ben korrigálták a korábban a Bkr.-re alapozott belső kontrollrendszer szabályozását. A 339/2019. (XII.23) Korm. rendelet alapján a belső kontrollrendszer, mint folyamatrendszer a társaság céljainak elérésében segíti a vezetést, annak kialakítása, működtetése és fejlesztése a társaság vezetőjének a felelőssége. A belső kontrollrendszer elemeit; a kontrollkörnyezetet, az integrált kockázatkezelési rendszert, a kontrolltevékenységeket, az információs és kommunikációs rendszert, valamint a nyomonkövetési rendszert a társaságnál átalakították a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően.

A társaság integritásának megteremtését a komplex belső kontrollrendszer nagyban támogatja, mivel az elvi és eszköztári szinten is tartalmazza azokat az elemeket, amelyek az integritási szint megtartásához és növeléséhez elengedhetetlenek. A külső megfelelési tanácsadó és a belső ellenőrök tanácsadói tevékenysége összhangjának eredményeként a Nonprofit Kft. belső kontrollrendszere megfelel a jogszabályi követelményeknek.

11. Az Önkormányzat által támogatott civil szervezetek vezetői:

Az Éves pénzügyi beszámoló tartalmával és szerkezetével összefüggő kérdések

Az államháztartáson kívüli szervezetek részére még a nehéz gazdasági körülmények között is viszonylag jelentős összegű támogatást nyújt az Önkormányzat. A támogatás közpénz, ezért az elszámolási kötelezettség betartatása közérdek. A különböző típusú gazdálkodási formában működő támogatott szervezetek pénzügyi beszámolóit 2021. évet megelőzően általában nem voltak egységes tartalmúak és szerkezetűek.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2020 decemberében rendeletet alkotott, amelyben részletezte a támogatások fogalomrendszerét, az igénylés feltételrendszerét, a támogathatóság követelményrendszerét, a Támogatási Szerződések alaki és tartalmi követelményeit, valamint nem utolsó sorban a pénzügyi beszámoló kötelezően betartandó szerkezetét és tartalmát. A rendelet lehetőséget nyújt az egységes elszámoltatásra és számonkérésre oly módon, hogy a támogatottaknak módjában áll már a Támogatási Szerződés aláírásának időpontjában megismerni valamennyi feltételrendszert.

A támogatott szervezetek vezetői közül sokan fordultak a Polgármesteri Kabinethez és a Belső Ellenőrzési Irodához a pénzügyi beszámoló tartalmának összeállításával kapcsolatosan. Lehetőségeink függvényében valamennyi problémára – az adott szervezet jellegzetességeihez igazodva – törekedtünk közérthető választ adni az átláthatóság és az elszámoltathatóság érdekében.

12. Budaörsi Egyesített Bölcsődei intézmények vezetője

Tanácsadás az Ellenőrzési Jelentés megállapításaira készítendő Intézkedési Tervek tartalmáról és elkészítésének módszeréről.

Az Állami Számvevőszék az Egyesített Bölcsődei intézményekben is ellenőrzést tartott az integritás témakörében. Figyelemfelhívó levelükben néhány ajánlást fogalmaztak meg a közpénzek szabályszerű és integritás alapú felhasználása céljából.

Az együttműködés feltétele volt az Intézkedési terv elkészítése az ÁSZ felé, ennek tartalma és formája kialakításában nyújtottunk segítséget az intézményben.

13. Jókai Mór Művelődési Ház igazgatója

A pénzkezelő helyeken beszédett készpénz csoportosításának alapelvei.

Az intézményben önálló házipénztár nem működik, az a Polgármesteri Hivatal hivatalos helyiségében funkcionál. A pénztárból felvett ellátmányok és az intézményben működő pénzkezelő helyen beszédett készpénzek elkülönítése nem volt teljes mértékben áttekinthető. Segítséget nyújtottunk a különböző forrásból származó készpénz elkülönített nyilvántartásának szabályszerű kialakításában.

14. Budaörsi székhelyű Óvodák vezetői

Az intézkedési tervek elkészítése kötelezettségének keletkezése és azok összeállításának módja.

Elsődlegesen az Állami Számvevőszék által végzett ellenőrzések folyamodványaként a vizsgált óvodák többségében Intézkedési Terv készítési kötelezettség keletkezett. Nem minden intézményben ismerték föl az ÁSZ figyelemfelhívó levelében közvetett formában megfogalmazott kötelezettséget, s ezért tanácsért fordultak irodánkhoz.

Online konzultáció keretében, illetőleg telefonos formában tettünk eleget a kérésnek. Tanácsadási tevékenységünk hozzájárult az ÁSZ figyelemfelhívó levelében elrejtett intézkedést igénylő ajánlások felszínre hozatalára. Az ajánlásokat a vezetők Intézkedési Tervekbe foglalták, melyeket az ÁSZ elfogadott, és alacsony kockázatba sorolta az érintett intézmények integritását.

II. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN [Bkr. 48.§ b) pontja]

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése javítása érdekében tett fontosabb javaslatok. (Bkr. 48.§ ba)

A beszámolási időszakban a bizonyosságot adó tevékenység körében folytattuk a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének felülvizsgálatát, tekintettel a gazdaságosság, hatékonyság és az eredményesség követelményeire. Az egyes vizsgált szervezetek belső kontrollrendszerének azon elemeire irányítottuk a figyelmet, amelyek szabályozásával és működtetésével kapcsolatos jogszabályok jelentősen változtak az elmúlt években. Fókuszba került az integrált kockázatkezelési rendszerek és a szervezeti integritást sértő események kezelésével összefüggésben kidolgozott belső eljárásrendek ellenőrzése, mivel ezek az alrendszerek játszanak kulcsfontosságú szerepet a szervezeti integritás fejlődésében.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervezetekben formailag eleget tettek a Bkr. 6.§ (4) bekezdésében előírt követelményeknek. A hatályba helyezett integrált kockázatkezelési szabályzatok és a szabálytalanság kezelési eljárásrendeket felváltó „szervezeti integritást sértő események kezelésére” vonatkozó belső szabályzatok tartalmilag megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. Tanácsadási tevékenység keretében nyújtottunk segítséget elsődlegesen fogalomértelmezési kérdésekben és a kockázatkezelési technikák végrehajtási gyakorlatában.

A belső kontrollrendszerek permanens felülvizsgálata, illetőleg a folyamatos, az intézményi specifikumokat is figyelembe vevő tanácsadás fenntartása továbbra is indokolt. A belső kontrollrendszerek elemeinek harmonikus egységben történő működtetése a jelenlegi kiszámíthatatlan gazdasági környezetben az intézményirányítás kulcsfontosságú tényezőjévé vált.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48.§ bb) pont)

A belső kontrollrendszer elemeit mindig összefüggéseikben kell vizsgálni. Az egyes alrendszerek nyilvánvalóan nem függetlenül léteznek, működésüket a szinergia jellemzi, következőképp egymást erősítik, gyengítik. A leírt kapcsolatrendszer lényegéből viszont az következik, hogy a rendszer minden elemét egyenként oly módon kell felépíteni, hogy illeszkedjenek a többi elem sajátosságaihoz.

2.1. *Kontrollkörnyezet értékelése*

A beszámolási időszakban az egyes ellenőrzött intézmények kontrollkörnyezetei vizsgálatának középpontjában az integritásirányítással kapcsolatos elemek beépítettségi szintjének felülvizsgálata állt. A kiválasztott intézményekben értékeltük a szervezeti kultúrát, amelynek támogatnia kell az egyéni és szervezeti integritást, valamint belső szabályzat keretében megalkotott szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

A beszámolási időszakban a Polgármesteri Hivatalban a jegyző olyan kontrollkörnyezetet működtetett, amelyben áttekinthető a szervezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok. A humán erőforrás gazdálkodás áttekinthető és tudatosan megtervezett. Az integritásmenedzsment biztosította a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztését és elősegítését. A jegyző a szervezet minden szintjén meghatározta az etikai elvárásokat és az integritás elvei érvényesültek a köztisztviselők munkamagatartásában.

A jegyző Intr. és Bkr. harmonizációjának megfelelően a 2021. évről Integritási Jelentést készíttetett. Az Integritási Jelentés magában foglalja a Hivatal 2021. évi integritási gyakorlatát, és Integrált Kockázatkezelési Intézkedési Terv végrehajtását, valamint az integritásmenedzsment értékelő lapokat, és azok értékelését. Az értékelés kötelező jelleggel a következő területekre terjedt ki:

- a szervezet működtetése, működésének szabályai
- szervezeti stratégia, célkitűzések
- személyügyi menedzsment-értékelések
- integrált kockázatok elemzése és kezelése
- belső ellenőrzés és kontrollmechanizmusok
- etikus és átlátható működés

Az Integritási Jelentés következtetése, hogy az integritásirányítás különböző területein a szervezeti célok megvalósulását a Képviselő-testület, illetőleg a város lakossága által elvárt magas szinten sikerült biztosítani.

Az integritásirányítás elemei a Hivatal valamennyi szakterületén megjelennek, gyakorlatilag fellelhetők az egész belső kontrollrendszerben. A Hivatal működésének egyik legfontosabb alapelve az elkötelezettség a szakértelem mellett.

A kontrollkörnyezet alapozza meg a szervezeti kultúrát, amely támogatja az egyéni és szervezeti integritást, másrésztől képviselő-testületi határozat formájában megalkotta az etikai normákat.

A Bkr. 6.§ (2) bekezdése előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. 2021.-ben a Hivatal korábban hatályba léptetett szabályzatai megfelelőséget biztosítottak az integritás szempontjából. A Hivatal belső szabályozottsága valamennyi fő és részfolyamatra kiterjedt, s ezek rendelkezései biztosítják a közpénzek rendeltetésszerű és hatékony felhasználását.

A szabályzatok aktualizálásával és finomhangolásával tovább erősödött az erőforrások átlátható felhasználásának feltételrendszere. A szabályozottság színvonala a Hivatalban kiemelkedő, ezzel összefüggésben a kockázati besorolása alacsony.

A kontrollkörnyezet meghatározó eleme a szervezeti kultúra kialakítása és alkalmazása. A Hivatalban hosszú évek óta tartó tudatos tevékenység eredményeként sikerült bevezetni egy olyan szervezeti kultúrát, amelyben a szervezetben megjelenő értékek (attitűdök, szokások, vélekedések) pozitívan hatnak a munkatársak viselkedésére, magatartásformájára. A szervezeti kultúra olyan szervezeti

atmoszférát alakított ki, amely meghatározza azt, hogy a szervezet hogyan bánik alkalmazottjaival, céljaival és környezetével.

Ez a munkamagatartás-forma mérhető és nem mérhető indikátorokon keresztül szemlélteti a szervezet eredményességét és a változásokhoz való alkalmazkodó képességét. A módosított költségvetés eredményes végrehajtása, a jogszabályban meghatározott kötelező feladatok és az önként vállalt feladatok sikeres végrehajtása bizonyította a szervezeti kultúra kiváló minőségét a vizsgált időszakban.

Összességében megállapítjuk, hogy a Hivatal kontrollkörnyezete meghatározta az egész szervezet működésének kereteit, lefektette a szervezeti kultúra alapköveit. A kontrollkörnyezet változásai tehát pozitív irányba mozdították el a szervezet alkalmazkodó képességét a minden eddiginél kiszámíthatatlanabb és veszélyesebb kockázati tényezőkhöz. Az értékelvűség elemei tudatos beépítésével pedig sikerült megóvni a szervezet sérülékenységet a hektikusan jelentkező negatív hatásoktól.

2.1.1. Célok és szervezeti felépítés

A Hivatal szervezeti céljai jogszabályokban meghatározottak, az alapvető működési feladatokat az SzMSz. és az Alapító Okirat tartalmazza. A foglalkoztatottak számára kiemelt fontosságú szervezeti felépítés és azon belül a maguk feladatának és hatáskörének ismeretét ugyancsak az SzMSz. biztosítja. A Hivatal vezetésének tevékenységével szemben az egyik legfontosabb jogszabályi előírás, hogy a rájuk bízott eszközöket forrásokat, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen használják fel. A Hivatal belső eljárásrendjei összefüggésükben és együttesen alkalmazva megfelelnek ezen követelményeknek.

2.1.2 Belső szabályzatok

A Polgármesteri Hivatal szabályzatai és eljárásrendjei kiterjednek a szervezet valamennyi tevékenységére. Megállapítottuk, hogy a Hivatal aktuális szabályzatokkal rendelkezik a közbeszerzési, a vagyongazdálkodási, a számviteli és a működési feladatai területén. A korábbi években kialakításra kerültek a belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzatok is. 2021-ben a jegyző új Belső Kontroll Kézikönyvet helyezett hatályba. A Kézikönyv szemléletmódjában és tartalmában, olyan irányelveket tartalmaz, amelyek alkalmasak a szervezeti integritás stabilizálására és tovább fejlesztésére, valamint hatékony eszközei a korrupció ellenes működés és gazdálkodás megvalósításának.

2021. évre vonatkozóan is megállapítottuk, hogy a Polgármesteri Hivatal Szt.-ben, Bkr.-ben és Ávr.-ben előírt szabályzatai betöltik a jogszabályban meghatározott funkciójukat és következetes alkalmazásuk esetén lehetőség van az Áht. 70.§-ában meghatározott célok megvalósítására.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek belső szabályzatai tartalmának színvonala javult az előző évben megállapított szakmai szinthez viszonyítva. Az eljárásrendek meghatározó része alkalmas a szabályozással szemben támasztott követelmények teljesítésére és a szabályozás funkcióinak megvalósítására.

2.1.3. Feladat és felelősségi körök

A feladat és felelősségi köröket, illetőleg az intézmények működési rendjét a vizsgált költségvetési szervezetben a Szervezeti és Működési Szabályzatok határozzák meg. Az alapidokumentum tartalmi követelményeit az Ávr. 13.§ (1) bekezdése rögzíti.

A vizsgált intézmények Szervezeti és Működési Szabályzatai tartalmazták a szervezeti felépítést, a működés rendjét és az adott költségvetési szerv szervezeti ábráját. A nevesített munkakörökhöz tartozó feladat - és hatásköröket, valamint a hatáskörök gyakorlásának módját is szabályozták.

A gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervezetben a működéshez kapcsolódó hatás és feladatkörök hézagmentesen szabályozottak. A kötelezettségvállalásokhoz tartozó gazdálkodási műveletekhez rendelt hatásköröket és azok átruházását az Ávr. vonatkozó szakaszainak tartalma alapján határozták meg.

Új elemként jelent meg ezen intézmények szabályozási rendszerében az integrált kockázatkezeléssel és a belső kontrollrendszer egyes részegységeinek menedzselésével foglalkozó feladatkörök meghatározása, és a tevékenységeket ellátó személyek kijelölése.

2.1.4. A folyamatok meghatározása és dokumentálása

A gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek vezetői Bkr. 6.§ (2) bekezdése alapján olyan folyamatokat alakítottak ki és működtettek a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A költségvetési szervek vezetői rendszerezték a szervezetük folyamatait, kijelölték a folyamatok működésében résztvevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általános felelősséget viselő vezető beosztású személyt.

2.1.5. Humán-erőforrás

A Polgármesteri Hivatalban a Bkr. 6. § (1) bekezdésének megfelelően átlátható a humán-erőforrás-kezelés és világos a szervezeti struktúra. A humánpolitikai célrendszer igazodik az egész szervezet Alapító Okiratában és SzMSz-ben megfogalmazott stratégiai küldetéséhez.

2.1.6. Etikai értékek és integritás

A Polgármesteri Hivatal szervezeti szintjén az integritás azt fejezi ki, hogy a Hivatal kinyilvánított értékei és elvei szerint működik, tevékenysége megfelel a létrehozó jogszabályban meghatározott közérdekű céloknak.

Önkormányzatunk évek óta részt vesz az Állami Számvevőszék által kezdeményezett integritás elméleten alapuló korrupció ellenes felmérésben. Az ÁSZ által közreadott integritás kérdőív 2021-ben

is kitöltésre került a szakirodák által. A Belső Ellenőrzési Iroda saját hatáskörében áttekintette az integritási kérdőívre adott válaszok meghatározó részét, s megfelelőséget állapított meg a válaszok tartalma és a gyakorlat között.

A Hivatal belső kontrollrendszerrel összefüggő szabályzataiban szerves összefüggés van az egyes elemek között, tehát megjelent az integrált szemléletű kockázatkezelés és a kontrollkörnyezet részeként az értékelvűség. Az integritás meghatározó eleme lett a Hivatal munkakultúrájának.

2.2. Integrált kockázatkezelés – elemzés értékelése

2.2.1. Kockázatok meghatározása és felmérése

A Bkr. 6.§ (4) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője köteles szabályozni többek között az integrált kockázatkezelést.

A jogszabály 7.§ (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv vezetője köteles integrált kockázatkezelési rendszert működtetni. A tevékenység során fel kell mérni és meg kell állapítani a Hivatal tevékenységében rejlő és a szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját. A teljes kockázatkezelés folyamatát a Hivatal hatályba helyezett új Integrált Kockázatkezelési Szabályzata tartalmazza.

A kockázatszemlélet célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a költségvetési szervre, ha valóban felmerülnek. A kockázatok konkrét beazonosítása és meghatározása évek óta már a módosított Bkr.-ben szereplő integrált kockázatkezelési rendszer keretében történik.

A 2021. évi Éves Ellenőrzési Tervbe a magas kockázatú főfolyamatokat építettük be. A kockázatelemzést kiegészítettük az ellenőrzési tapasztalatok által súlyos veszélyeztetettséget előidézhető kritériumokkal.

A kockázati rangsort a Belső Ellenőrzési Iroda állapította meg, amelyről tájékoztatta a Kockázatkezelési Bizottságot, illetőleg a minősítéseket felhasználta a 2022. évi Éves Ellenőrzési Terv összeállításánál.

2.2.2. A kockázatok elemzése és értékelése

A 2021. évre szóló Éves Ellenőrzési Tervet megalapozó kockázatelemzést a Bkr. 7.§-ban részletezett integrált kockázatkezelés szabályai szerint végeztük el. A konkrét módszertant a Polgármesteri Hivatal jóváhagyott Integrált Kockázatkezelési Szabályzata tartalmazza.

A Bkr. 31.§ (3) bekezdése előírja, hogy az elvégzett kockázatelemzés során a magas kockázatúnak minősített területekre kiemelt figyelmet kell fordítani az éves ellenőrzési terv készítése során és ezeket a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

A kockázatelemzés során a ténylegesen beazonosított kockázati tényezők közül vizsgáltuk az integritási, a működési, a pénzügyi, a biztonsági és a szabályozási kockázatokat. Kockázatelemzési tevékenységünket olyan kiterjedtségűnek és mélységűnek ítéljük meg, amely szakszerűen és életszerűen hozzájárult az Önkormányzat 2021. évi Ellenőrzési Tervében szereplő feladatok kiválasztásához.

2.2.3. A kockázatok integrált kezelése

A hivatali szintű kockázatkezelést a Kockázatkezelési Bizottság vezetője (aljegyző) koordinálja, és évente egyszer összefoglaló jelentést (Integritási Jelentés) készít a jegyző számára. A kockázatfelelősök negyedévente elkészítik a kockázati leltár alapját képező felméréseket.

A Kockázatkezelési Bizottság munkáját a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője tanácsadó jelleggel segítette és segíti a Bizottság ügyrendjében és a Nemzetgazdasági Miniszter, valamint a Belügyminiszter által 2016-ban kiadott és a mai napig is hatályos standardokban meghatározott módon. Technikailag a Bizottság munkáját a Belső Ellenőrzési Irodán kívül a kockázatmenedzser is segíti.

A kockázati leltár adatait összehasonlítottuk a negyedévente leadott „*kockázatok és kontrollok*” nyilvántartás adattartalmával. Megállapítottuk, hogy a szakmai szabályoknak megfelelően az éves (féléves) leltár az egyedi nyilvántartás információit használta fel a szintetizálás módszerével. A leggyakrabban előforduló kockázatok 2021-ben a következők voltak a kockázati leltár alapján:

- Informatikai jellegű kockázatok jellemzően az egyes informatikai alrendszerek harmóniájának hiánya miatt,
- A járványügyi veszélyhelyzetből adódó széles spektrumban megjelenő kockázatok,
- Gyakori jogszabályváltozások,
- Bevételek realizálásának bizonytalanságai,
- A humán erő ellátottság volumenének és összetételének változásai,
- Pénzügyi szabálytalanságok bekövetkezése,

A felsorolt kockázatok mindegyike már bekövetkezett kockázat, melyek hatásai kisebb nagyobb mértékben már negatív hatást gyakoroltak a Hivatal és az Önkormányzat működésére.

Az elmúlt évben a szervezeti egység és a hivatali szintű integrált kockázatkezelés eredményesen kezelte a felsorolt kockázatok meghatározó részét.

Egyes külső kockázatok negatív hatásait a feladatellátási kényszer miatt a Hivatalnak el kellett viselnie. Alternatív megoldások kidolgozásával, kreatív javaslatok megfogalmazásával az integritás-menedzsment sikeres lépéseket tett ezen kockázatokból származó anyagi és működési problémák kiegyensúlyozására.

A feladatok megvalósításának mélyebb értékelése után álláspontunk szerint a Hivatal különböző felelős szervezeti egységei az intézkedéseket magas szakmai színvonalon, és felelősségteljesen hajtották végre. A feladatok megvalósítása a rendkívüli körülmények miatt a szokásosnál is nagyobb munkaidőalapot igényelt, nem beszélve a szellemi és fizikai ráfordítások megnövekedéséről.

2021. évről összeállított kockázati leltár tartalma és szerkezete a szakminisztériumok által kiadott útmutatók figyelembevételével készített hivatali Szabályzatban rögzített alakiséghez igazodik. A Kockázati Leltárban rögzítették az azonosított kockázatot és annak rövid leírását, valamint a kockázat azonosításának időpontját.

Tartalmazza a leltár a veszélyeztetett szervezeti célkitűzéseket, az érintett folyamatot vagy projektet, és az érintett szervezeti egység megnevezését. Rögzítésre került a kockázat kezelésére alkalmazott intézkedés, az intézkedés végrehajtásáért felelős személy megnevezése és a teljesítés határideje. Külön értéke a leltárnak, hogy magában foglal olyan lényeges információkat, mint az intézkedés eredménye és a kockázat a leltárkészítés időpontjában rögzített státusza. Ennek alapján megállapítható, hogy a kockázat azonosításának időpontjától eltelt időszakban milyen változás következett be a kockázat helyzetében.

2.2.4. A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata

Az integrált kockázatkezelés tartalmára vonatkozóan a Bkr. 7.§ (2)-(5) bekezdések rendelkezéseit tekintettük irányadónak. A teljes kockázatkezelés folyamatát felülvizsgálta a Hivatal és újra szabályozta a rendszert.

A szabályzatban kötelezően előírt Integritási Jelentés tartalmaz egy szöveges értékelést az integritás helyzetéről, magában foglalja az integrált kockázatkezelési intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtásának minősítését és tartalmazza az integritás menedzsmentértékelő lapokat.

Összességében megállapítottuk, hogy az integrált kockázatkezelési rendszer biztosítja a kritériumok szerinti értékelést, valamint a válaszingtézkedések nyomon követésének lehetőségét.

2.2.5. Súlyos szervezeti integritást sértő események

A témakörben hitelt érdemlően rögzítjük, hogy a folyamatokba épített vezetői ellenőrzés és a függetlenített belső ellenőrzés súlyos szervezeti integritást sértő eseményt nem tárt fel. Ez azt jelenti, hogy nem jelent meg olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének lehetőségét eredményezheti.

Az *integritásmenedzsment értékelő lapok* – melyek az Integritási Jelentésben találhatók - összesített eredményei és egész éves belső ellenőrzési tevékenységünk tapasztalatai alapján azt a következtetést vontuk le, hogy a jogszabályokban bekövetkezett szemléletváltozást a Budaörsi Polgármesteri Hivatal követi és a beszámolási időszakban is tartotta a színvonalat.

2.3. Kontrolltevékenységek értékelése

2.3.1. Kontrollstratégiák és módszerek

A Hivatalban a kontrollok kialakításánál figyelembe vették a szervezeti sajátosságokat, és biztosították a szervezeti célok érvényesülését. A hivatal kontrolltevékenységébe beépített valamennyi típusú kontroll (IT függő, manuális, vagy automatikus) jelenlegi formájában megfelel ezeknek az elvárásoknak.

A stratégiák és módszerek közül a vizsgált szervezetekben alkalmazták a „négy szem” elvét, valamint a számvitelben szokásos hármas egység elvét a 2021-s gazdasági évben is. Ezekkel a gyakorlati módszerekkel biztosították, hogy hibásan elvégzett munkaművelet lehetőség szerint a következő fázisba ne gyűrűzzön be, illetőleg fokozták az átláthatóságot.

2.3.2. Feladatkörök szétválasztása, műveletek szabályozása

A Polgármesteri Hivatal Gazdálkodási Szabályzatában rögzítette az Ávr.13.§ (2) bekezdésében meghatározott a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kontrolltevékenységeire vonatkozó eljárási rendet. Az Áht.-ban meghatározott és az Ávr.-ben módszertanilag rögzített kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés és utalványozás műveleti sorrendjét és a teljesítés szabályait feladatkörökre és személyekre lebontva egyértelműen tartalmazza a szabályzat.

Az egyes részműveletek végrehajtására történő kijelölések, felhatalmazások konkrét formátumát a szabályzat mellékleteiben szereplő minták tartalmazzák.

Kiemeljük, hogy a teljesítésigazolás hivatali szabályozása az integritás kontrolloknak egy magasabb minőségét képviseli. A szabálytalanságok megelőzése, illetve a transzparencia növelése érdekében a Hivatal szabad akaratából a jogszabályi normáknál szigorúbb belső szabályozást vezetett be.

2.3.3. Feladatvégzés folytonossága

A költségvetési szerveknél a működési és gazdálkodási folyamatok kialakításában fontos szerepet játszik azok egymásra építettsége. A Hivatal és az Önkormányzat fenntartása alá tartozó szervezetek vezetői intézményük a fő és alfolyamatait a Bkr. 6.§ (2a) bekezdése szerint alakították ki.

Rendszereztek a folyamatokat és kijelölték a folyamatok működésében résztvevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általánosságban felelősséget viselő munkatársakat. a folyamatokat oly módon építették egymásra, hogy azok megfelelő kontroll és ütközőpontok beépítésével folyamatosan működhessenek.

2.4. Információs és kommunikációs rendszer értékelése

2.4.1. Információ és kommunikáció.

A Bkr. 6.§ (2) bekezdése előírja, hogy a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A Polgármesteri Hivatal Ávr.-ben, Szt.-ben és Bkr.-ben előírt kötelező szabályzatai olyan formában tartalmazzák az adott tárgykörbe tartozó rendelkezéseket, hogy azok közvetlen formában is megismerhetők a Hivatal dolgozói számára. Valamennyi hatályban lévő jegyzői, polgármesteri vagy közös szabályzat elérhető egy közös könyvtárban.

Az egyes szabályzatokban megfogalmazott beszámolási vagy jelentéstételi kötelezettségek részei a Hivatal vertikális és horizontális belső információ rendszerének.

A Hivatal szabályzatai alkalmasak arra, hogy biztosítsák a hiteles információk hivatalos formában történő áramoltatását a szervezeten belül.

A hivatalban kialakított információs rendszer képes mindazon információk, illetve az információk alapján összeállított jelentések rendelkezésre bocsátására, amelyek elengedhetetlenek az egyes vezetői döntések meghozatalához, illetőleg azok megfelelő alátámasztásához.

Az Önkormányzat fenntartása alá tartozó költségvetési szervek is hatályba helyezték a jogszabályokban előírt kötelező szabályzataikat. Többek között az Állami - Számvevőszék figyelemfelhívó levele alapján sort kerítettek a helyénvalósági kritériumoknak is eleget tevő dokumentumok összeállítására. Ezek közül kiemeljük a panaszkezelési eljárások és az ajándékok elfogadásával kapcsolatos szabályzatok elkészítését és hatályba helyezését.

2.4.2. Vezetői nyilatkozat

A Bkr. 1. számú melléklete tartalmazza a költségvetési szervek vezetői által összeállítandó Vezetői Nyilatkozatot, melyben köteles értékelni a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének minőségét. A Belső Ellenőrzési Iroda évek óta értékeli a vezetői nyilatkozatok információ tartalmát abból a szempontból, hogy mennyiben alkalmasak a belső kontrollrendszerre vonatkozó funkciók érvényesítésére és milyen mértékben jelennek meg a nyilatkozatban az új jogszabályi előírások

Az integritással összefüggő belső ellenőrzéssel szemben támasztott követelmény, hogy értékelnünk kell a vezetők szervezeti kultúra kialakításáról szóló kötelezettségének teljesítését, kiemelve a szervezeti célok és értékek iránti elkötelezettség biztosítását szolgáló eszközök vizsgálatát.

Az Budaörs Város Jegyzőjének Vezetői Nyilatkozata szabályszerűségi és szakmai szempontok szerint is megfelelt az elvárásoknak. Részletesen értékelt a belső kontrollrendszer öt elemét, azok összefüggéseit, és kitért az integritási elvek érvényesítésére is.

A vizsgált intézmények Vezetői Nyilatkozata - tanácsadási tevékenységünk eredményeképpen – a beszámolási időszakra vonatkozóan már megfelelt a jogszabályi és szakmai követelményeknek.

2.4.3. Szervezeti integritást sértő események jelentése

Az ellenőrzött költségvetési szervezetekben hatályba helyezték a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét. Az eljárásrendek tartalmazzák a szervezeti integritást sértő események észlelésének különböző eseteit.

Intézményi sajátosságoktól függően meghatározták az észlelés utáni teendők sorrendjét. A Bkr. előírásai szerint az intézmény első számú vezetőjét mindenképpen értesíteni kell a feltárt hiányosságról, vagy az etikai normák megsértéséről. Az ezek tartalmát, illetőleg a már megtett, vagy a jövőben végrehajtandó intézkedések lényegét jelentés formájában kell összegezni. Az eljárásrendek magukban foglalják a jelentés formáját, tartalmát és a szolgálati út meghatározását, valamint a jelentéstételi kötelezettség határidejének meghatározását.

2.5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

2.5.1. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja

A Polgármesteri Hivatal nyomonkövetési rendszere szerves egységben működik a kontrollkörnyezet egyes elemeivel, és a kontrolltevékenységekkel.

A monitoring ezen formájával a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kísérik figyelemmel az illetékes vezetők, melynek során a lényeges eseményekről, folyamatokról döntést támogató információkhoz juthatnak a Hivatal felsőbb vezetői.

A folyamatos monitoringot és a belső ellenőrzést párhuzamosan működteteti a Hivatal vezetése. Ily módon teljesült az a követelmény, hogy a Polgármesteri Hivatal szervezeti céljainak megvalósításához szükséges főfolyamatok nyomon követése rendszeressé váljon. A folyamatos nyomonkövetés áttekinthetővé tette a szervezet működését és gazdálkodását.

Az ellenőrzött költségvetési szervekben a szervezeti célok monitoringját a Hivatal belső ellenőreinek tanácsadási tevékenysége segítségével kialakított különböző kontrolltevékenységek formájában valósították meg.

A Hivatalban kiépített monitoring egy dinamikus, összetett folyamat, amely a szervezet fő céljait a külső és belső adottságokkal összhangban folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli.

A szervezeti célok monitoringja megnevezéséből adódóan a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről-folyamatokról döntéstámogató információkhoz juthatnak az Hivatal vezetői.

2.5.2. A belső kontrollok értékelése

A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzésének egyik fő feladata, hogy ellenőrzései során vizsgálja és értékelje a szervezet tevékenységei és folyamatai alapján a belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését.

Biztosítani kell a gyakorlatban annak különválasztását, hogy a belső ellenőrzés egyrészt a belső kontrollrendszer egyik végrehajtási eleme, másrészt pedig a Bkr. szerint annak ellenőrzésére szolgáló eszközrendszer.

Az elméleti probléma feloldása úgy történhet meg, hogy a belső ellenőrzés élve a jogszabályban biztosított szervezeti és funkcionális függetlenségével tárgyilagosan végrehajtja a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos feladatait, és operatív módon nem vesz részt a belső kontrollrendszer többi elemének működtetésében.

2.5.3 Belső ellenőrzés

A monitoring tevékenység végrehajtásában kiemelkedő szerepet játszik a belső ellenőrzés működése. Az elfogadott Éves Ellenőrzési Terv valamennyi feladatának teljesítése során szem előtt tartottuk a szervezeti célok megvalósulását oly módon, hogy az egyes részfolyamatok értékelésénél kitértünk a főfolyamatokra gyakorolt közvetett hatásuk minőségére.

Álláspontunk szerint 2021. évben a belső ellenőrzés által feltárt hiányosságok, a levont következtetések, és a megtett javaslatok kellő információt nyújtottak a vezetés részére a belső kontrollrendszer reális értékeléséhez.

A belső ellenőrként a Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 1220. sz. normája szerint elvárható, hogy értékeljék a szervezeti szintű célkitűzések végrehajtását, valamint a céloknak a szervezet küldetésével való összhangját. A belső kontrollrendszer és a belső ellenőrzés – jogszabályi meghatározottság alapján sajátos összefüggésben áll egymással.

A hazai standard alapján a belső ellenőrzésnek értékelnie kell az integrált kockázatkezelés folyamatainak hatékonyságát és hozzá kell járulnia azok javításához. A leírt követelmények teljesítése céljából az iroda kezdeményezésére a Hivatal vezetése a Bkr. konkrét rendelkezései alapján összeállította az új Integrált Kockázatkezelési Szabályzatát, melyben érvényesülnek a komplexitás és az értékelvűség követelményei.

A Belső Ellenőrzési Iroda véleményezte az Önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek és a Hivatal szervezeti egységei kockázatkezelési módszereinek alkalmazását, és vezényli a kockázatelemzést. A hivatali és intézményi kockázatkezelés menedzselése mellett az iroda önálló kockázatelemzést is végez az éves ellenőrzési tervek összeállítása előtt.

A Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok 1400. sz. normája szerint a belső ellenőrzésnek segítenie kell a Hivatalt a hatékony kontrollok fenntartásában.

A normában leírtak betartása érdekében a belső ellenőrzés évente értékelt a szervezet kockázatokat kezelő kontrolljainak megfelelőségét, eredményességét, gazdaságosságát és hatékonyságát. A feladat ellátása során a belső ellenőrzés különös gondot fordított a pénzügyi és működési adatok megbízhatóságára és zártságára a vagyonvédelemre, valamint a belső eljárásrendek betartatására.

A belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége elméletileg és gyakorlatilag egy folyamatos kontroll és monitoring tevékenység. A Bkr. 21.§ (2) bekezdésében rögzített előírások szerint - a Képviselő-testület által jóváhagyott Ellenőrzési Terv konkrét vizsgálatai keretében - a Belső Ellenőrzési Iroda elemezte, vizsgálta és értékelt a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését. A rendszervizsgálatok keretében pedig a kontrollrendszerek egyes alrendszereit komplexitásában tekintette át, s adott javaslatokat a szabályozottság és a lebonyolítás fejlesztéséhez.

Összességében tehát a belső ellenőrzés a szabályszerűség és a szabályozottság garanciáit biztosító függetlenített szervezeti egység formájában, a tanácsadói feladatok ellátásával pedig a rendszert támogató szakértő szerepkörben jelent meg az Önkormányzat és a Hivatal belső kontrollrendszerében. Az Iroda a kontrolltevékenységek tényleges szereplőjeként és egyidejűleg a többi alrendszert fejlesztő tanácsadóként oldotta meg a Bkr.-ben meghatározott kettős funkciót.

III. INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA (Bkr. 48.§ c) pont)

Az Intézkedési Tervek megvalósításának hatékonysága az ellenőrzési tevékenység eredményességének egyik indikátora. Az ellenőrzések realizálásának nyomonkövetése során kiemelt figyelmet fordítottunk az Intézkedési Tervek jogszerű végrehajtásának vizsgálatára.

A Bkr. 46.§ (1) bekezdése alapján az ellenőrzött szervezet vagy szervezeti egység vezetője az Intézkedési Tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az Intézkedési Tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül köteles beszámolni a Jegyző részére, és ezen beszámolót egyúttal tájékoztatás céljából megküldeni a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője részére is. A beszámoló tartalmazza az intézkedések rövid leírását, a végrehajtás folyamatát, a feladatok lebonyolításának tényleges határidejét és a felelősök nevét. A beszámolóknak leírtak valóságtartalmáról szűrőpróbaszerű dokumentumvizsgálatok keretében, illetőleg a következő tervezett ellenőrzés alkalmával kapcsolódó vizsgálat keretében győződünk meg.

A beszámolási időszakban véglegesített ellenőrzési jelentések javaslatai alapján az ellenőrzött szervezetek összességében 27 intézkedést rendeltek el. Ebből tárgyévben végrehajtásra került 21 feladat. A további 6 intézkedés végrehajtásának eredeti határideje 2022. évre húzódik át. Határidő módosítást az intézkedési tervek végrehajtására vonatkozóan az ellenőrzött szervezetek vagy szervezeti egységek nem kértek.

A következő táblázat tartalmazza az intézkedési tervek végrehajtásának részleteit ellenőrzött szervezetek szerinti bontásban.

Intézkedések megvalósítása ¹			PM 4. számú melléklet	
Költségvetési szerv neve: Budaörsi Polgármesteri Hivatal	Előző év(ek)ről áthúzódó intézkedések ²	Tárgyévi intézkedések ³	Ebből végrehajtott ⁴	Megvalósítási arány
		db ⁵		%
Budaörsi Polgármesteri Hivatal (I+II)	0	27	21	77,78
I. Budaörsi Polgármesteri Hivatal saját szervezet	0	7	5	71,43
II. Hozzárendelt szerveknél	0	20	16	80,00
1. Bleyer Jakab Helytört. Gyűjtemény	0	8	8	
2. Jókai Mór Művelődési Ház	0	6	6	
3. Budaörsi Latinovits Színház	0	0	0	
4. gróf Bercsényi Zs Városi Könyvtár	0	2	2	
5. BTG	0	4	0	

A 2021. évről szóló Éves Összefoglaló Ellenőrzési Jelentés lezárásának időpontjáig valamennyi beszámolót elkészítették az érintettek, melyet a Belső Ellenőrzési Iroda vezetője személyesen vizsgált felül.

A 2021. évi befejezett ellenőrzések közül két vizsgálat tapasztalatai alapján nem tartottuk indokoltnak Intézkedési-terv készítési kötelezettség előírását.

Az ellenőrzési jelentéseinkben megfogalmazott, az ellenőrzött szervezetek gazdálkodásának szabályozottságára és lebonyolítására jelentős hatást gyakorló, vagy a csekély és nem csekély jelentőségű hiányosságok megelőzésére irányuló javaslataink tekintetében az érintettek általában fogadókészeknek bizonyultak.

Az ellenőrzési jelentés javaslataira készített Intézkedési Terveket a lezárt ellenőrzési jelentés kézhez vételétől számított 8 napon belül elkészítették a költségvetési szervek vezetői. A jogszabályi előírásnak megfelelően a dokumentumokat megküldték a jegyző és belső ellenőrzés vezetője részére.

Összességében a Budaörs Város Önkormányzat 2021. évi Éves Belső Ellenőrzési Tervében szereplő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Irodája a nemzetközi és a hazai normák, a Bkr. rendelkezései, valamint a Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Kézikönyve szerint végrehajtotta. Tevékenysége során megvalósította a belső ellenőrzés tevékenység Bkr. 21.§ (1) bekezdésében meghatározott feladatait.

A hivatkozott jogszabályi szakasz rendelkezései szerint a belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége körében köteles:

- a.) ~~Elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;~~
- b.) Elemezni, vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az élszámolások megfelelőségét, beszámolók valódiságát;
- c.) A vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtéseket és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint az ellenőrzött szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;
- d.) Nyilvántartani és nyomon követni a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

A Belső Ellenőrzési Iroda a fentiekben részletezett tevékenységeket végrehajtotta és komplexitásra törekvő vizsgálataival megvalósította a belső ellenőrzés elvárható funkcióit.

Törekedtünk a rendszerszemlélet alkalmazására azzal egyidejűleg, hogy a konkrét vizsgálatoknál az ellenőrök értékelték minden olyan rendelkezésre bocsátott dokumentumot, iratot, illetőleg minden olyan lényeges tény, amely hozzájárult a vizsgálati cél eléréséhez és a lebonyolított revízió tartalmának komplexitásához.

A Bkr. 39.§ előírásai szerint megállapításainkat, következtetéseinket és javaslatainkat ellenőrzési jelentésekben rögzítettük. Az ellenőrzési jelentések tartalma megfelel a Bkr. 39.§ (3) bekezdésében részletezett tartalmi követelményeknek. Lényeges tény, hogy az ellenőrzési jelentésekben foglaltakat elegendő és megbízható bizonyítékokkal támasztották alá.

Az ellenőrzési jelentések tartalmazzak *vezetői összefoglalót*, amelyekben az ellenőrzés eredményét a pozitív és negatív megállapításokat is tartalmazó összefoglaló értékelés formájában jelenítette meg a vizsgálatvezető.

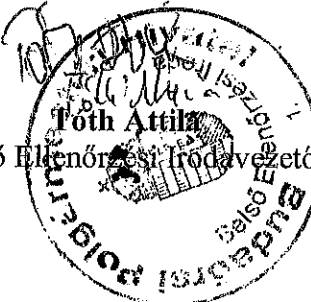
A belső ellenőrzési szervezeti egység érdemi támogatást nyújtott az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal szervezeti céljainak megvalósításában és élenjáró szerepet játszott az integritásmenedzsment tevékenységének korszerűsítésében, fejlesztésében.

A belső ellenőrzési tevékenység egyik ösztönzője lett az integritásszemléletű szervezetrányítás és ezzel együtt a jogszabályokban megfogalmazott értékelvűséget is magában foglaló szervezeti célok megvalósítására irányuló munkamagatartásformák elterjesztésének.

A Belső Ellenőrzési Iroda eleget tett a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete által kiadott alapvető és végrehajtási normák irányelveinek, egyidejűleg igazodott a Magyarországi Államháztartási Belső Ellenőrzési Standardok irányelveihez, és végrehajtotta a Bkr. valamennyi rendelkezését.

Budaörs, 2022. február 15.

Összeállította:

Tóth Attila
Belső Ellenőrzési Irodavezető

Jóváhagyta:

dr Bócsi István
Jegyző

